

An aerial photograph of a landscape. A river flows from the top left towards the bottom right, winding through a dense forest. The trees show vibrant autumn colors, including yellows, oranges, and reds, alongside some green foliage. To the left of the river, there is a large, harvested field with distinct, curved tracks from heavy machinery. The top right corner of the image is partially obscured by a solid teal-colored shape. The overall scene is captured from a high angle, looking down on the terrain.

TUUSULA

Tuusulan
hyvinvointikertomus
2019

Hyvinvointikertomus 2019 kertoo tuusulalaisten hyvinvoinnista ajassa ennen koronapandemiaa ja sen vaikutuksia

Jos tuusulalaisten hyvinvointia haluaisi kuvata kahdella sanalla, voisi sanoa, että me olemme tyytyväisiä ja tukevia. Mitä muuta tuusulalaisten hyvinvoinnista vuonna 2019 voi sanoa – sen voit lukea tästä hyvinvointikertomuksesta. Tätä hyvinvointikertomusta tarkastellessa ei voi olla ajattelematta, että vuosi 2019 on viimeinen vuosi ajassa ennen koronaa.

Tuusulalaisten hyvinvointia on keväästä 2020 lähtien haastanut maailmanlaajuinen korona-pandemia. Se on uhannut tuusulalaisten terveyttä, mutta vielä suuremmat ovat olleet sen vaikutukset hyvinvointiin ja elinvoimaan. Tällä hetkellä voimme vain arvailla kuinka pitkäkestoiset, voimakkaat, laajasti levinneet ja monisyiset koronan vaikutukset ovat ja tulevat olemaan. Suomi ja maan kunnat, Tuusula mukaan lukien, työskentelevät yhdessä alueellisten toimijoiden kanssa pandemian vaikutusten hillitsemiseksi. Huoli suomalaisten, ja sen myötä myös tuusulalaisten, hyvinvoinnista ja kunnan elinvoimasta on yhteinen.

Vuonna 2021 laadittava laaja hyvinvointikertomus tulee piirtämään kuvaa tuusulalaisten hyvinvoinnista korona-ajassa. Kunnes indikaattoritietoa ja tutkittua tietoa on saatavilla johtamisen tueksi, on tärkeää seurata ja muodostaa käsitystä hyvinvoinnin tilasta kaikin mahdollisin keinoin – mm. palautteen, kyselyiden, heikkojen signaalien ja saatavilla olevan, eri lähteistä koottavan, tilastotiedon avulla. Kokonaiskuva korona-ajan vaikutuksista piirtyy tiedon murusista ja se täsmentyy ja täydentyy ajan myötä. Tässä ajassa on ensiarvoisen tärkeää työskennellä yhdessä ja yhteistyössä koronan vaikutusten minimoimiseksi.

Heidi Hagman

Kehittämispäällikkö, kuntatoimiala

Hyvinvointikertomus 2019

Hyvinvointikertomus on kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnittelun, seurannan, arvioinnin ja raportoinnin työväline. Hyvinvointikertomus ohjaa kunnan hyvinvointipolitiikkaa tuottamalla seurantatietoa ohjelmien ja tehtyjen toimenpiteiden vaikutuksista eli hyvinvointipolitiikan onnistumisesta.

Tuusulalaisten hyvinvoinnista kertovia indikaattoreita seurataan vuosittain laadittavassa hyvinvointikertomuksessa. .

Hyvinvointikertomuksessa tarkastellaan ja arvioidaan tuusulalaisten hyvinvointia mm. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) kokoaman kuntien hyvinvointikertomusten **minimitietosisällön indikaattoreiden** pohjalta, **kouluterveyskyselyn ja FinSote-tutkimuksen** indikaattorien pohjalta. Huomioitavaa on, että osa indikaattoritiedoista on vuodelta 2018. Esim. FinSote-tutkimuksen uusimmat kuntakohtaiset tulokset on vuodelta 2018. **Hyvinvointikertomus on koottu poikkihallinnollisessa ja organisaatorajat ylittävässä yhteistyössä kevään 2020 aikana.**

Laaja hyvinvointikertomus laaditaan kerran valtuustokaudessa, seuraavan kerran vuonna 2021. Se toimii kuluvan valtuustokauden arvioinnin välineenä sekä arvokkaana tietona uuden valtuustokauden tavoitteiden suuntaamiselle ja strategian laadinnalle.

Hyvinvointikertomuksen kokouksesta vastasi kunnan HYTE-ryhmä

Kuntatoimiala

- Kehittämispäällikkö
Heidi Hagman (puheenjohtaja)
- Osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattori
Marjo-Kaisa Konttinen (sihteeri)

HYTE-lautakunta

- puheenjohtaja Aarno Järvinen

Sivistys

- Kehittämispäällikkö Tiina Simons

Kasvu ja ympäristö

- Talous- ja asiakaspalvelupäällikkö
Jussi Rantala

Yhteiset palvelut

- Maahanmuutto- ja työllisyysasioiden
päällikkö Laura Smolander
- Ohjaamopalvelupäällikkö Jaana Kellosoalmi

3. sektori

- Keski-Uudenmaan Yhdistysverkosto ry
Toiminnanjohtaja Saana Sandholm

Keusote

- Erityisasiantuntija Tero Seitsonen

TUUSULA

Elämisen taidetta.

Keusote hyvinvoinnin ja terveyden edistäjänä

Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymä aloitti toimintansa 1.1.2019. Alueellinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuu yhdyspinnoilla kuuluu kuntayhtymässä Ulkoiselle integraatioyksikölle. Alueellisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenteet, joissa johtoryhmänä toimii Kuntajohtajien neuvottelukunta ja ohjausryhmänä Alueellinen hyte-ryhmä, vahvistettiin vuoden 2019 aikana.

Alueellinen hyte-ryhmä, kuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuuhenkilöt yhdessä kuntayhtymän ulkoisen integraation edustajien kanssa, on kokoontunut säännöllisesti noin kuukauden välein ja koordinoi alueellista hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työtä. Kuntayhtymän edustajat ulkoisesta integraatiosta ovat lisäksi pysyvinä jäseninä alueen kuntien omissa hyte-ryhmissä kuntien toiveiden mukaisesti. Lisäksi kuntayhtymässä on oma hyte -ryhmä, jonka edustajat ovat palvelualueilta ja konsernista vahvistamassa kuntayhtymän omaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työtä sekä onnistumista eri yhdyspinnoilla.

Kuntien hyte -yhteistyön lisäksi tehdään tiivistä monialaista yhteistyötä alueen asukkaiden ja muiden toimijoiden kanssa, esim. yhdistykset, järjestöt, seurakunnat sekä kansalliset toimijat. Vuonna 2019 järjestettiin alueellinen hyvinvointiseminaari, missä keskityttiin keski-uusimaalaisten hyvinvoinnin tilaan ja alueellisen hyvinvointisuunnitelmaan.

Alueellinen hyvinvointisuunnitelma hyväksyttiin kuntayhtymän valtuustossa 12/ 2019. Hyvinvointisuunnitelman tavoitteet luovat viitekehyksen alueelliselle hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyölle. Keskeinen osa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä on myös osallisuuden vahvistaminen. Kuntayhtymän Osallisuusohjelma hyväksyttiin valtuustossa 11/ 2019.

TUUSULA

Elämisen taidetta.

TUUSULA

Yhdenvertaisuus, identiteetti ja
elämänlaatu

Yhdenvertaisuus, identiteetti ja elämänlaatu - yhteen veto

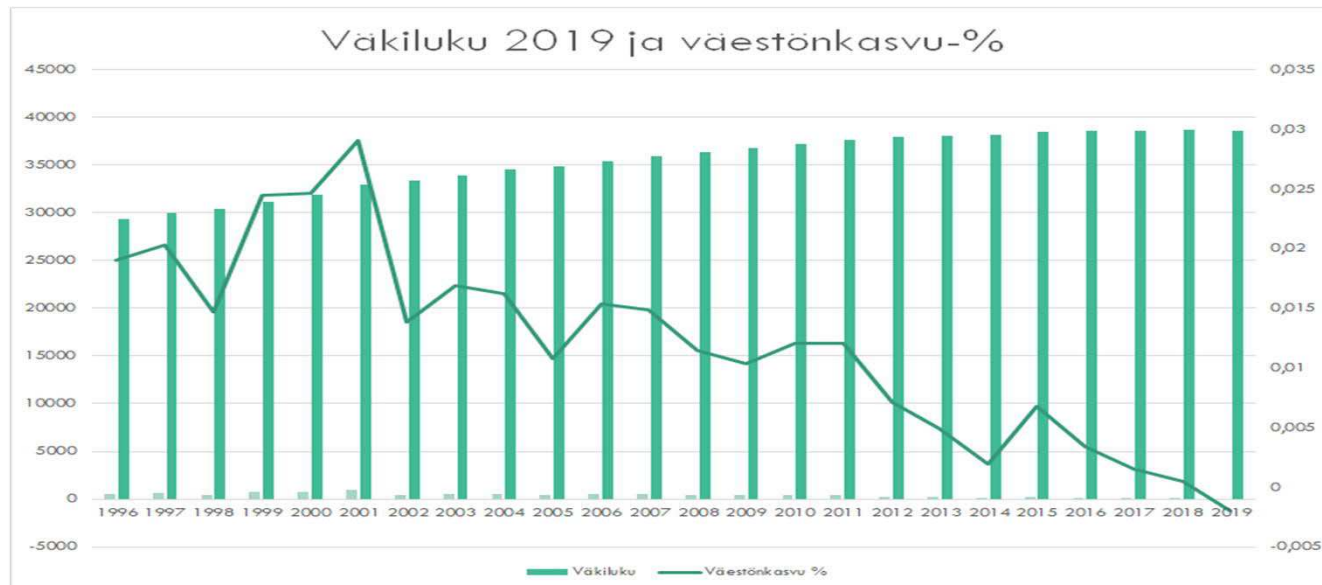
Elämänlaatu ja identiteetti ovat asioita, jotka perustuvat vahvasti ihmisen omaan kokemukseen omasta elämästään. Oikeudenmukaisessa yhteiskunnassa henkilöön liittyvät tekijät, kuten ikä, syntyperä tai ihonväri, eivät saisi vaikuttaa ihmisten mahdollisuuksiin esim. päästä koulutukseen, saada työtä ja erilaisia palveluja.

Tuusulalaiset kokevat terveydentilansa kaikissa ikäryhmissä verrattain hyväksi sekä koko Suomen että keusotekuntien keskiarvoon verrattuna. Tuusulassa asuvat kokevat elämänlaatunsa myös keskimääräistä paremmaksi kuin Suomessa tai Keski-Uudenmaan kunnissa keskimäärin.

Keusoten omaishoidon tuen uudet kriteerit tulivat voimaan 1.8.2019 alkaen. Ikäihmisten osalta kriteerimuutos ei näyttäytynyt tilastoissa, sillä vuonna 2019 omaishoidon tuella kotona hoidettavia 75 vuotta täyttäneitä oli Tuusulassa vajaa 4% vastaavan ikäisestä väestöstä. Kriteerien muutoksesta ei ole ennakoitu aiheuttavan juurikaan muutoksia tuensaajien määrään.

Tuusulan kotouttamisohjelma laadittiin vuosille 2020-2022. Tuusulan alueella maahanmuutolle on ollut leimallista, että työperäistä maahanmuuttoa sekä perhesiteen perusteella tulleita maahanmuuttajia on ollut kunnassa jo verrattain pitkään. Vuodesta 2016 alkaen kansainvälistä suojelua saavien vastaanotto käynnistyi uudestaan Tuusulassa koko Eurooppaa syksyllä 2015 kohdanneen turvapaikkakriisin jälkeen. Kotouttamisohjelma tavoittelee kolmen vuoden mittaisen kotouttamisajan tehokasta hyödyntämistä, mielekkäiden koulutus- ja työllisyyspolkujen löytämistä, maahanmuuttajien kohtaamista yhdenvertaisina kuntalaisina sekä vuorovaikutuksen, osallisuuden sekä hyvien suhteiden tukemista.

Väestön muutokset

Väestöennusteen mukaan Suomessa ei 15 vuoden kuluttua ole enää yhtään maakuntaa, jossa syntyy enemmän ihmisiä kuin kuolee, edellyttäen että syntyvyys pysyy nyt havaitulla tasolla. Tuusulan väestönmuutos seuraa valtakunnallista trendiä.

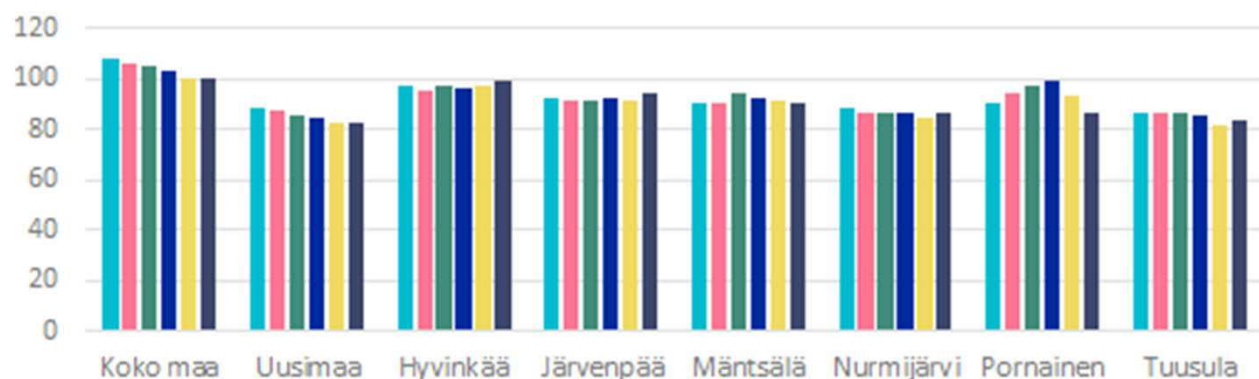
Kuluvalle valtuustokaudella väestönkasvu on hiipunut. Vuonna 2018 väestönkasvu oli 0% ja vuonna 2019 väestönkasvu oli kääntynyt negatiiviseksi. Muuttovoitto olisi tärkeää mm. kunnan talouden kannalta, sillä muuten työikäisen väestön määrä uhkaa laskea erityisesti ikäihmisten määrän kasvaessa samaan aikaan voimakkaasti. Väestön kasvu olisi tärkeää verotulojen kertymisen ja taloudellisen tasapainottamisen kannalta.

TUUSULA

Elämisen taidetta.

THL:n sairastavuusindeksi

THL:n sairastavuusindeksi,
ikävakioitu

■ 2011 ■ 2012 ■ 2013 ■ 2014 ■ 2015 ■ 2016

© THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi 2005-2019

Indeksi kuvaa kuntien ja alueiden väestön sairastavuutta suhteessa koko maan tasoon. Indeksissä on otettu huomioon seitsemän eri sairausryhmää ja neljä eri painotusnäkökulmaa, joista sairauksien merkitystä arvioidaan.

Indeksin sisältämät sairausryhmät ovat syöpä, sepelvaltimotauti, aivoverisuonisairaudet, tuki- ja liikuntaelinsairaudet, mielenterveyden ongelmat, tapaturmat ja dementia. Ikävakioitu indeksi kuvaa sitä osaa alueiden välisistä eroista, joka ei johdu ikärakenteiden erilaisuudesta.

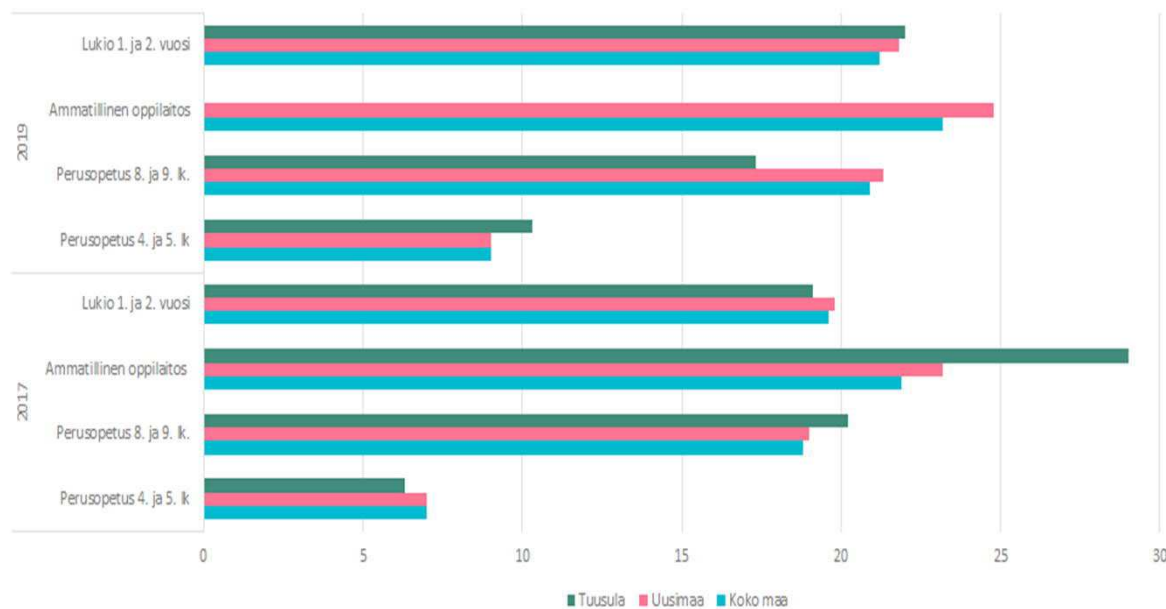
(Minimitietosisällön indikaattori 62)

TUUSULA

Elämisen taidetta.

Terveystila

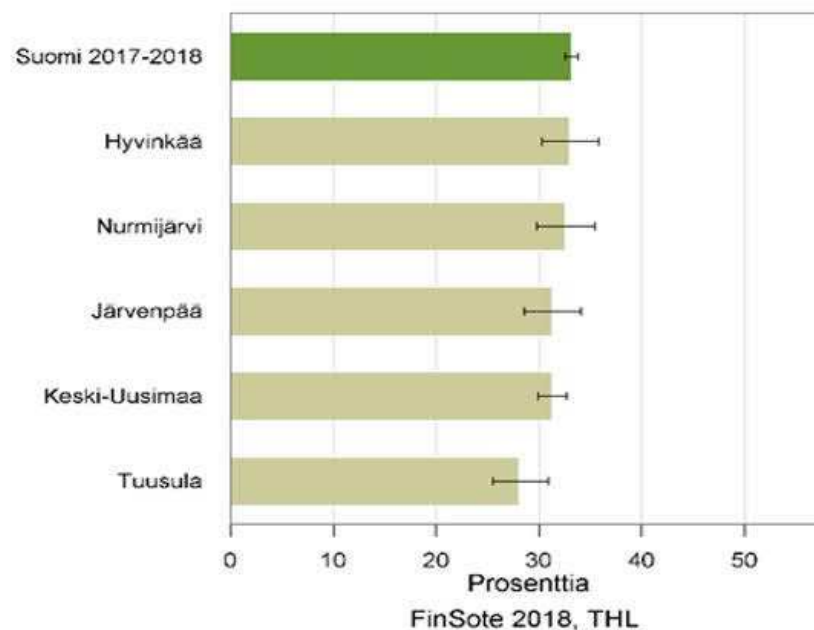
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi

Terveystila koettiin parempana kuin vuonna 2017 kaikissa muissa paitsi peruskoulun 4-5 luokkalaisten keskuudessa.

Minimitietosisällön indikaattori 46)

Keskitasoinen tai sitä huonompi koettu terveys (%)
Keski-Uusimaa

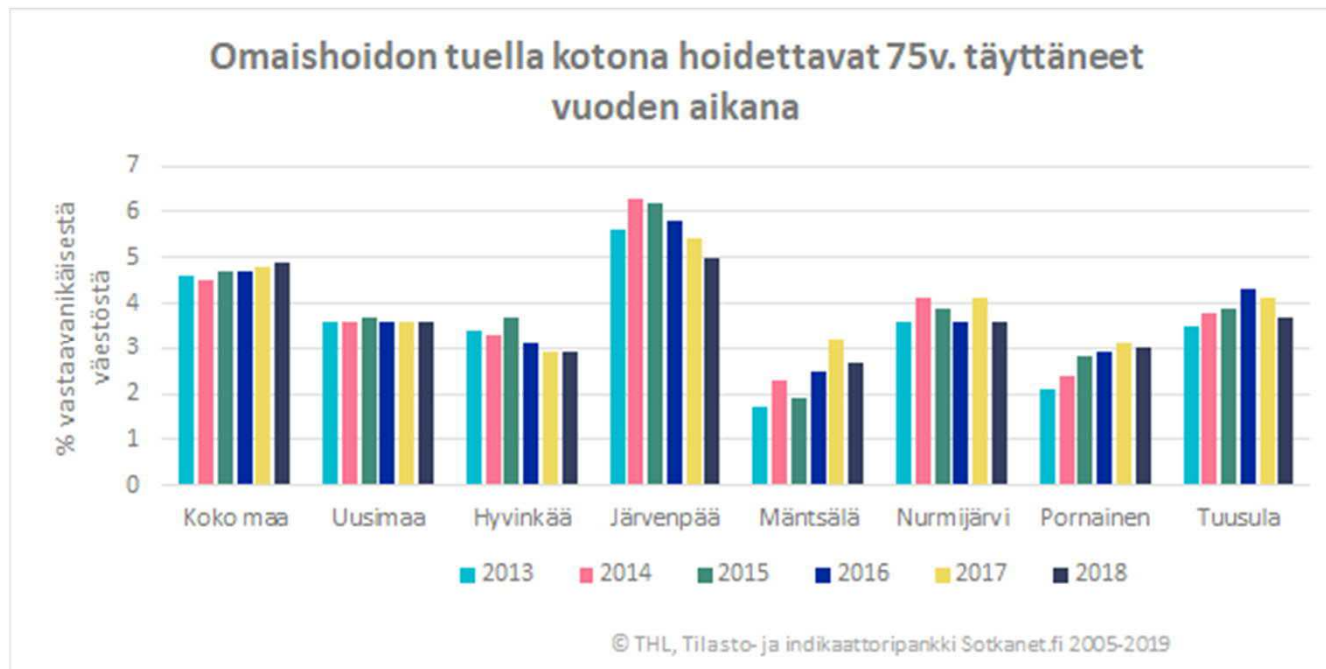

Aikuisista tuusulalaisista vajaa kolmannes kokee terveytensä keskitasoiseksi tai sitä huonommaksi. Luku on Keski-Uusimaan matalin ja selkeästi matalampi koko Suomeen verrattuna.

TUUSULA

Elämisen taidetta.

Omaishoidon tuella kotona hoidettavat 75 vuotta täyttäneet

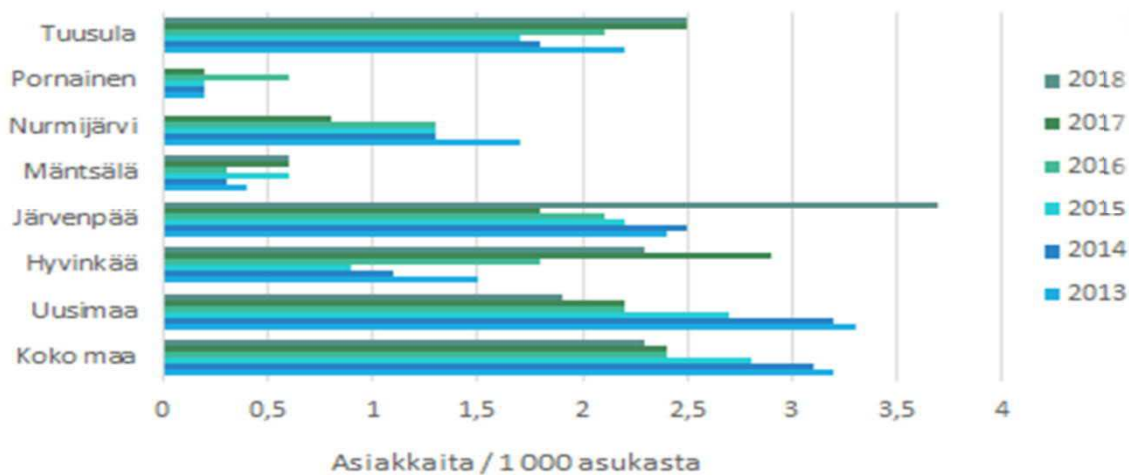

Vuonna 2019 omaishoidon tuella kotona hoidettavia 75 vuotta täyttäneitä oli Tuusulassa 3,69% vastaavan ikäisestä väestöstä. Luku on laskettu ennakkoväkiluvun perusteella eli se saattaa hieman tarkentua suhteutettaessa virallisiin väestötietoihin. Muutosta vuoden 2018 lukuun ei ole havaittavissa. Keusoten omaishoidon tuen uudet kriteerit tulivat voimaan 1.8.2019. Ikäihmisten osalta kriteerimuutoksen ei ole ennakoitu aiheuttavan juurikaan muutoksia tuensaajien määrään.

(Minimitietosisällön indikaattori nro 65)

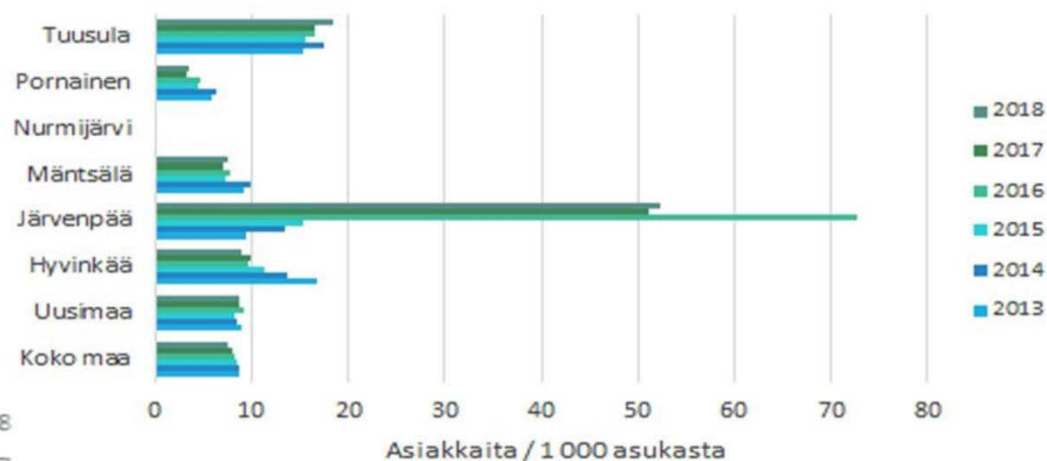
Päihdehuollon asiakkaat

Päihdehuollon laitoksissa hoidossa olleet asiakkaat

© THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi 2005-2018

Päihdehuollon avopalvelujen asiakkaat

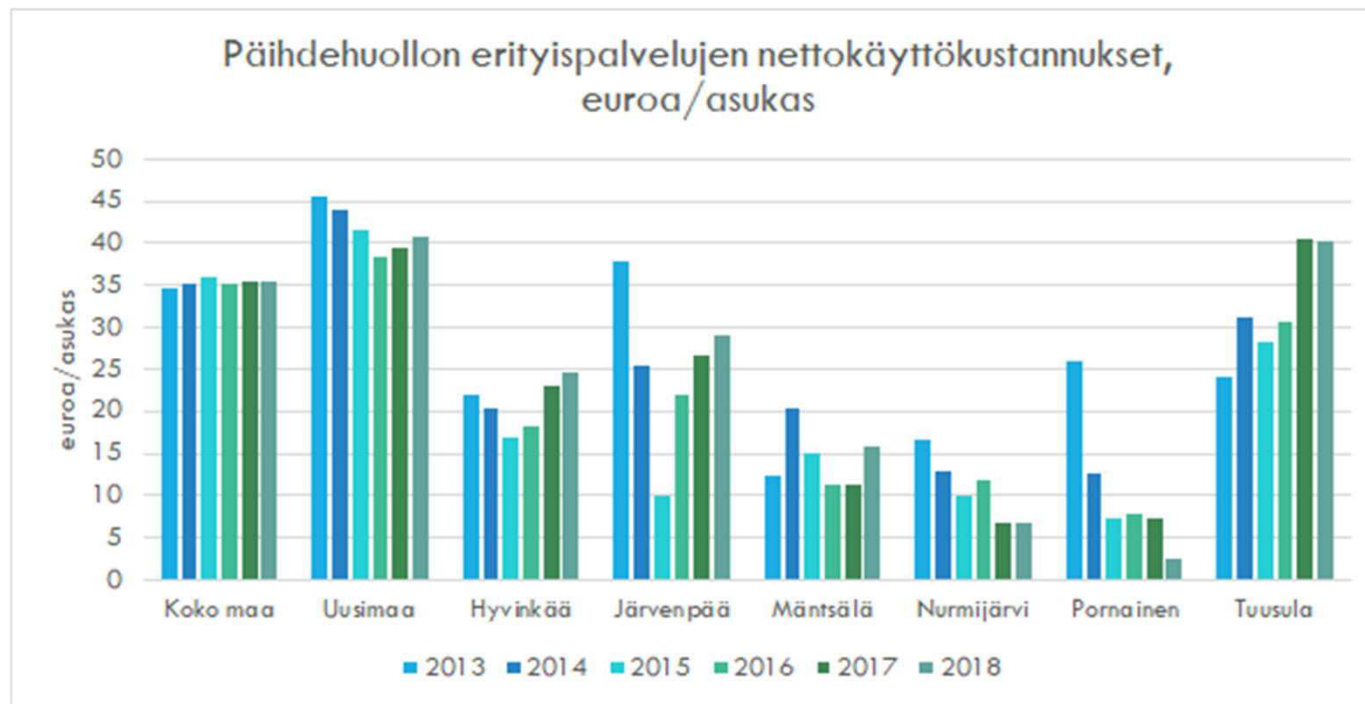

© THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi 2005-2018

Päihdehuollon avopalveluissa asiakkaita tuhatta asukasta kohden Tuusulan tilasto on sekä valtakunnan että Uudenmaan keskiarvoja korkeampi. Vertailukunnista vain Järvenpäässä on Tuusulaa enemmän avopalveluiden asiakkaita

Päihdehuollon laitoksissa olevat asiakkaat / 1000 asukasta ilmaisee vuoden aikana päihdehuollon katkaisu- ja kuntoutusyksiköissä laitoshoidossa olleiden asukkaiden osuuden tuhatta asukasta kohden (omatuotanto ja osto). Päihdehuollon laitoksissa oli Tuusulassa vuonna 2018 2,5 asiakasta 1000 asukasta kohden. Tuusulan osalta määrä on noussut koko maan ja myös Uudenmaan keskiarvojen yläpuolelle vuonna 2017.

Päihdehuollon erityispalvelujen nettokäyttökustannukset

Päihdehuollon erityispalveluiden nettokustannukset ovat Tuusulassa olleet vuonna 2017 niin koko maahan kuin Uudenmaan alueeseenkin nähden suuremmat. Verrokkikunnistakin Tuusulan nettokustannukset ovat suurimmat. Tätä selittää niin päihdehuollon avohuollon kuin laitoshoidonkin muita suuremmat vertailuluvut.

Kotouttamisohjelma 2020-2022 ja maahanmuuttajat Tuusulassa

- Kotouttamisohjelma on yksi kunnan hyvinvointisuunnitelman alaohjelmista.
- Kotouttamisohjelma 2020-2022 on laadittu yhteistyössä Tuusulan kunnan, viranomaisten ja muiden tahojen kanssa. Sitä laadittaessa ja toteutettaessa kuultiin maahanmuuttajia, kansalaisjärjestöjä, työntekijä- ja työnantajajärjestöjä sekä muita paikallisia tahoja.
- Tuusulan alueella maahanmuutolle on ollut leimallista, että työperäistä maahanmuuttoa sekä perhesiteen perusteella tulleita maahanmuuttajia on ollut kunnassa jo verrattain pitkään. Vuodesta 2016 alkaen kansainvälistä suojelua saavien vastaanotto käynnistyi uudestaan Tuusulassa koko Eurooppaa syksyllä 2015 kohdanneen turvapaikkakriisin jälkeen.
- Kotouttamisohjelman päätavoitteet
 - Kolmen vuoden kotouttamisajan tehokas hyödyntäminen.
 - Mielekkäiden koulutus- ja työllistymispolkujen löytäminen uusille tulijoille.
 - Maahanmuuttajat yhdenvertaisina kuntalaisina: yhteistyö paikallisten järjestöjen ja yhdistysten kanssa, jokaiselle pyritään löytämään oma paikka lähiyhteisöstä.
 - Tuetaan vuorovaikutuksen, osallisuuden ja hyvien suhteiden lisääntymistä kantaväestön ja ulkomaalaistaustaisten asukkaiden kesken.

(Minimitietosisällön indikaattori nro 12)

A festive night scene featuring children and illuminated Christmas decorations. In the foreground, a child in a patterned winter coat and hat is visible. To the left, a large, illuminated reindeer figure is partially seen. The background is filled with bright, warm white lights and a large, glowing green Christmas tree. The overall atmosphere is cozy and celebratory.

TUUSULA

Elämäntapa, esteettömyys ja
osallisuus

Elämäntapa, esteettömyys ja osallisuus -yhteen veto

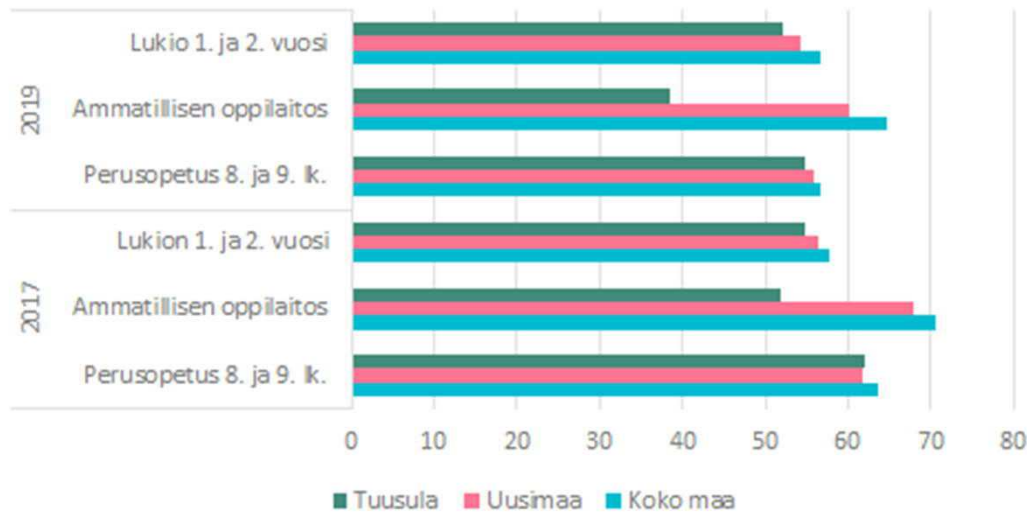
Tuusula toimii - Tuusulan sopivan kaupunkimaiset keskustat ja maaseudun kylät ovat omaleimaisia, viihtyisiä ja vireitä. Tuusulassa voi rakentaa omanlaisensa elonkaaren: pienen kunnan edut suuren kaupungin kyljessä mahdollistavat jokaiselle omanlaisensa elämäntavan. Tuusulalaiset ovat kunnan suurin voimavara ja kunnassa riittää tekemistä ja tapahtumia. Ihmiset mukaan osallistava ja yhteisöllinen toimintakulttuuri sekä keskeinen sijainti pääkaupunkiseudulla tekevät Tuusulasta yhden Suomen sujuvimmist kunnista.

Tuusulalaisten osallisuus tarkoittaa mahdollisuutta koulutukseen, työhön, terveyteen, toimeentuloon, asuntoon ja sosiaalisiin suhteisiin. Osallisuus on myös oikeus osallistua ja vaikuttaa yhteisiin ja omaan elämään vaikuttaviin asioihin sekä oikeutta tarttua toimeen yhteisen hyvän edistämiseksi. Osallisuuden kokemus on keskeinen osaa sosiaalista hyvinvointia. Kokemus omasta merkityksellisyydestä, omista vaikutusmahdollisuuksista, uskosta omaan toimijuuteen ja sosiaalisesta vuorovaikutuksesta ovat yhteydessä sosiaaliseen hyvinvointiin ja elämänlaatuun. **Tuusulalaiset nuoret kokevatkin pystyvänsä vaikuttamaan joihinkin elinympäristöönsä liittyviin asioihin, mutta kokemus omaan kouluyhteisöön kuulumisesta on heikentynyt hieman vuoteen 2017 verrattuna. Tuusulalaisten aikuisten osallistuminen on hieman koko maan keskiarvoa alhaisempaa ja Keski-Uusiman alhaisimpia.**

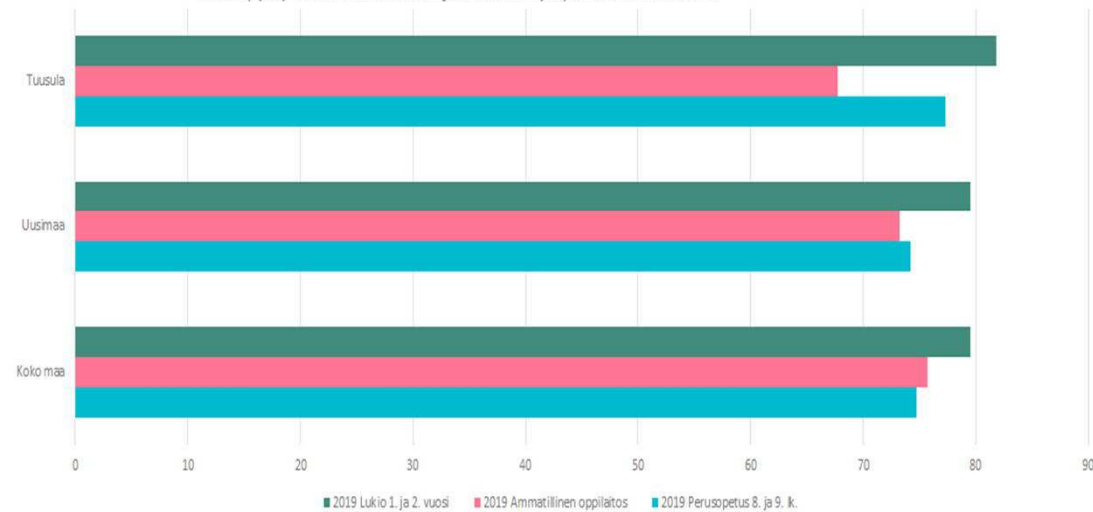
Verrattain moni tuusulalaisista nuorista kokee olevansa tyytyväinen elämäänsä, vaikka etenkin ammatillisissa oppilaitoksissa opiskelevista lähes viidennes kokee olevansa yksinäinen. Aikuisväestön yksinäisyyden kokemus on alhaisempi kuin Keski-Uusimaan keskiarvo, mutta tuusulalaiset tuntevat itsensä yksinäisemmäksi kuin koko maassa keskimäärin.

Tuntee itsensä osalliseksi

Kokee olevansa tärkeä osa luokkayhteisöä %

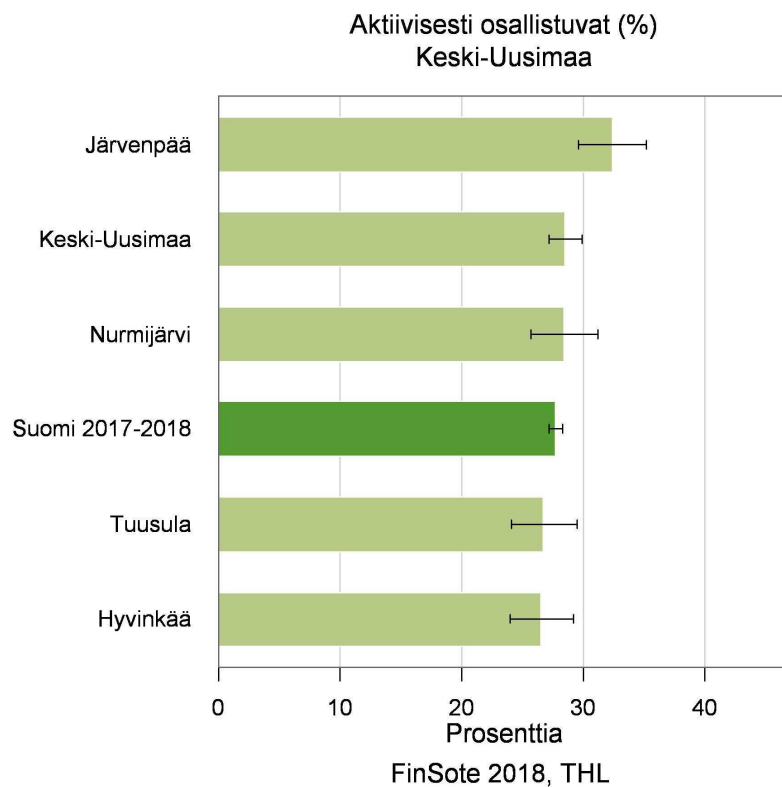
Kokee pystyvänsä vaikuttamaan joihinkin elinympäristönsä asioihin %

Osallisuuden kokemus on keskeinen osaa sosiaalista hyvinvointia. Kokemus omasta merkityksellisyydestä, omista vaikutusmahdollisuuksista, uskosta omaan toimijuuteen ja sosiaalisesta vuorovaikutuksesta ovat yhteydessä sosiaaliseen hyvinvointiin ja elämänlaatuun. Osallisuuden kokemuksen on osoitettu olevan yhteydessä esimerkiksi terveyteen, toiminta- ja työkykyyn, mielenterveyshäiriöihin ja elämänlaatuun. **Kaikissa ikäryhmissä nuoret kokevat olevansa osa luokkayhteisöä heikommin kuin koko maassa.** Mutta Tuusulassa nuoret kokevat pystyvänsä vaikuttamaan joihinkin elinympäristönsä asioihin paremmin kuin koko maassa tai muualla Uudellamaalla.

(Minimitietosisällön indikaattori nro 48)

Aktiivisesti osallistuvat (%)

Tuusulassa aikuisväestöstä noin neljännes ilmoittaa osallistuvansa aktiivisesti erilaisiin toimintoihin. Osallistumisprosentti on alhaisempi kuin Keski-Uusimaalla tai koko Suomessa keskimäärin.

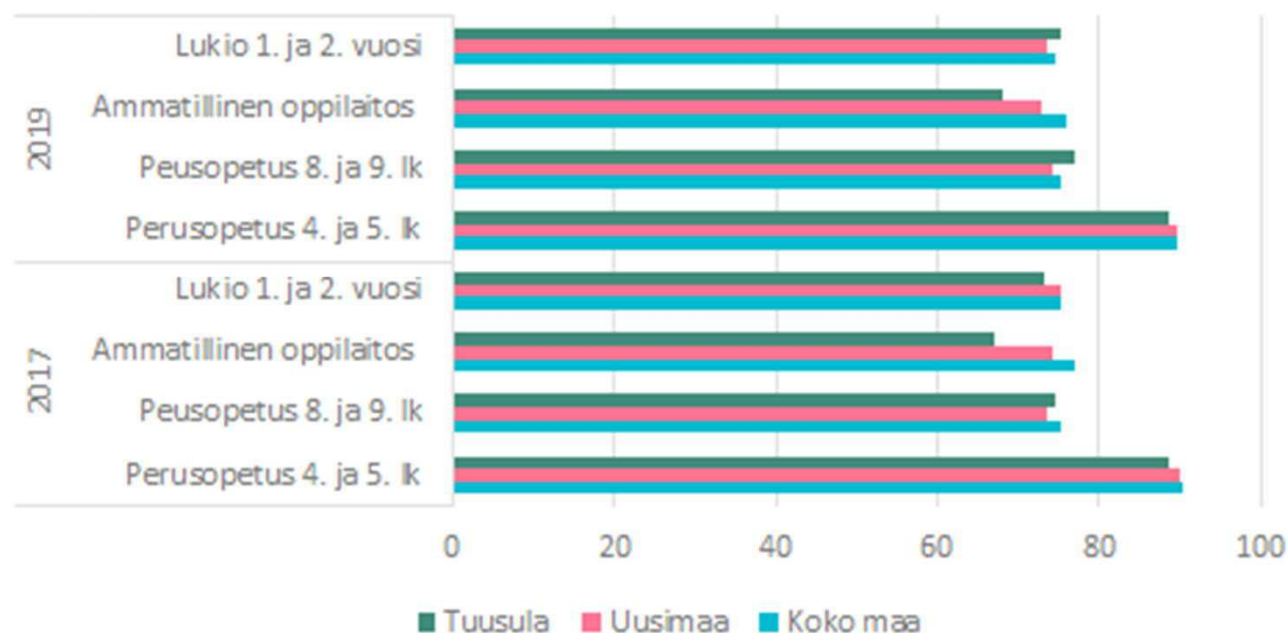
Asukkaiden osallistumiskeinot

Tuusulan kunnan nettisivuilla on tarkasteltavissa kuvaus kuntalaisten osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksista ja –keinoista (minimitietosisällön indikaattori nro 8). Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia ovat esimerkiksi osallistuva budjetointi, neuvostot ja nuorisovaltuusto.

- Osallistuva budjetoinnilla
 - kuntalainen pääsee päättämään yhteisistä varoista
 - lisätään kuntalaisten osallisuutta
 - tuodaan asukkaiden ääni kuuluvaksi
 - mahdollistetaan asukkaille ketterä, kevyt tapa vaikuttaa omaa lähiympäristöä koskeviin asioihin ja yhteisöllisyys lisääntyy.
 - Vuonna 2019 jaossa oli 100 000 euroa Tuusulan yhteisöllisyyden ja viihtyvyyden parantamiseksi. Kaikkiaan 34 yhdessä työstettyä ehdotusta toteutettiin vuoden 2019 aikana.
- Tuusulassa vaikuttaa kolme eri kuntalaisryhmiä edustavaa kunnanhallituksen nimeämää neuvostoa:
 - lapsi-ja perheasiainneuvosto
 - ikäihmisten neuvosto
 - Vammaisneuvosto
- Lisäksi kunnassa on nuorisovaltuusto, jonka jäsenistä puolet valitaan joka vuosi vaaleilla.

Tyytyväisyys elämään

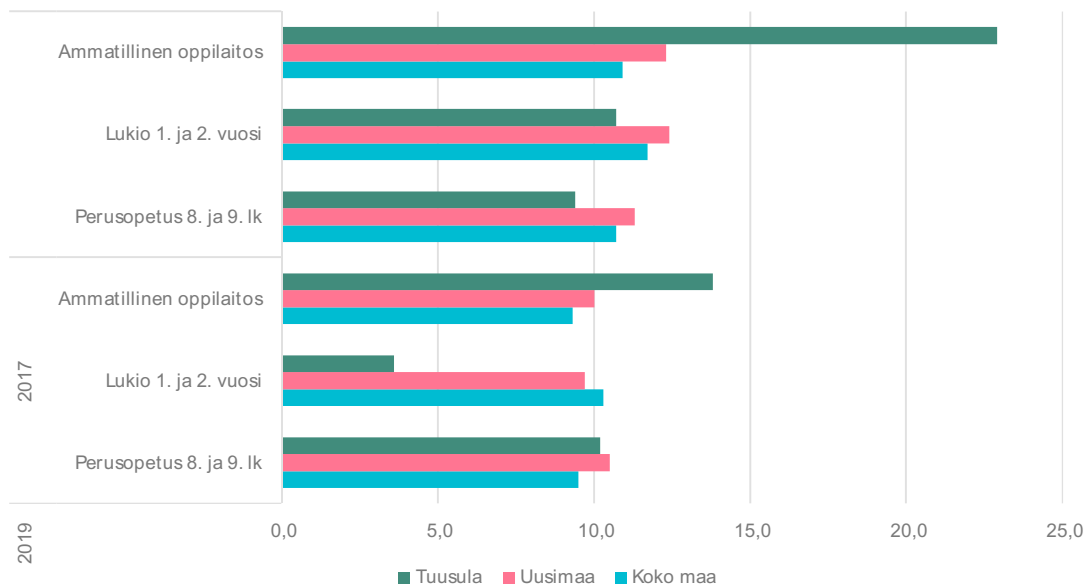
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä

Kaikissa ikäryhmissä lähes 70 % on tyytyväisiä elämäänsä tällä hetkellä. Luvut vaikuttavat olevan samalla tasolla tai parantuneet kuin vuonna 2017.

Tuntee itsensä yksinäiseksi

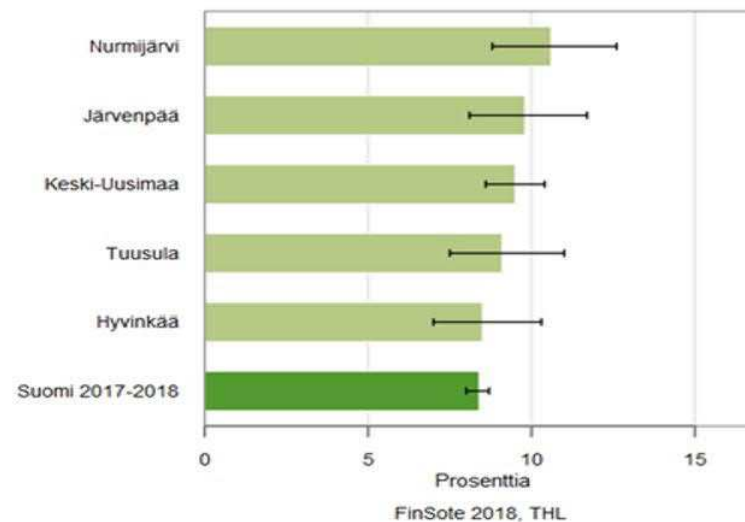
Tuntee itsensä yksinäiseksi

Itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus on lisääntynyt kaikissa ikäryhmissä vuoteen 2017 verrattuna. Erityisesti ammatillisissa oppilaitoksessa opiskelevat tuntevat yksinäisyyttä.

(Minimitietosisällön indikaattori 46)

Itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus (%)
Keski-Uusimaa

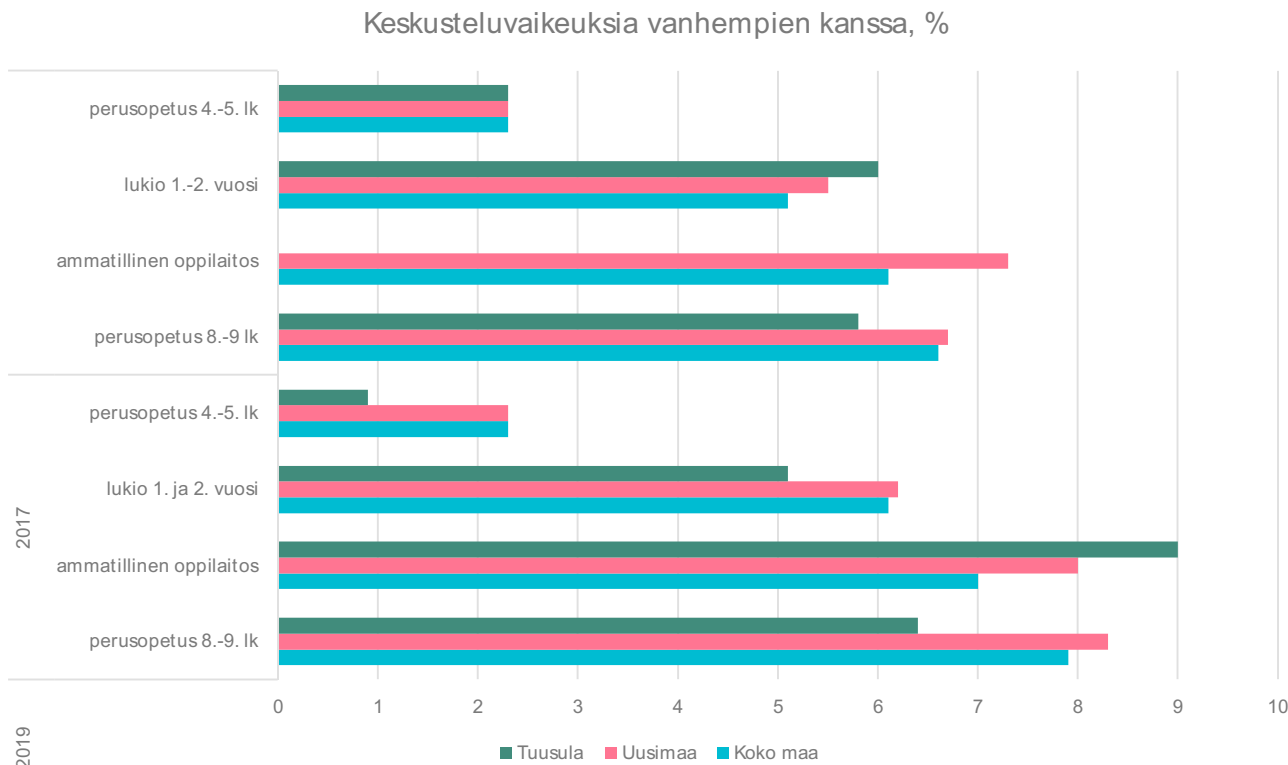

Aikuisista itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus on Tuusulassa Keusote-kuntien keskiarvoa matalammalla tasolla.

TUUSULA

Elämisen taidetta.

Keskusteluvaikeuksia vanhempien kanssa

Keskusteluvaikeudet ovat hienoisesti lisääntyneet lukiolaisten ja perusopetuksen 4.-5. luokkalaisten keskuudessa vuoteen 2017 verrattuna. Sen sijaan perusopetuksen 8- ja 9. luokkalaisilla keskusteluyhteydet ovat parantuneet. Ammatillisessa oppilaitoksessa opiskelevien tietoja ei ole saatavilla vuodelta 2019.

Näyttäisi siltä, että tulokset Tuusulan kohdalla ovat saman suuntaisia kuin Uudellamaalla tai koko maassa.

(Minimitietosisällön indikaattori 45)

A photograph of a soccer player in mid-kick on a grassy field during sunset. The sun is low on the horizon, creating a strong lens flare and silhouetting the player and a goal in the background. A soccer ball is in the foreground, partially obscured by a white cloud-like shape containing the text 'TUUSULA'. The image is decorated with abstract shapes: a pink one in the top right and a yellow one in the bottom left.

TUUSULA

**Fyysinen, psyykkinen ja
sosiaalinen toimintakyky**

Fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen toimintakyky -yhteen veto

Kuntalaisten kokonaisvaltaiseen toimintakykyyn vaikuttavat monet asiat, joihin osaan voidaan vaikuttaa yksilötason valinnoilla ja luomalla hyvinvoinnille sopivat puitteet elinympäristössä sekä yhteiskunnassa.

Fyysisen toimintakyvyn ja terveyden osalta asiat Tuusulassa ovat melko hyvin. Tuusulassa liikuntaa edistetään paremmin kuin Suomessa keskimäärin (TEA -pistemäärä) ja se näkyy mm. siten, että Tuusulassa liikuntaa harrastetaan vapaa-ajalla enemmän kuin Keski-Uudellamaalla tai koko Suomessa ja liikuntaa harrastamattomien osuus on Keski-Uudenmaan kunnista pienin (Finsote 2018). **Toisaalta aihetta huoleenkin löytyy: Alkoholista liikaa käyttävien aikuisten osuus on Keski-Uusimaan korkein. Myös päihdehuollon avopalveluissa asiakkaita on keskimääräistä enemmän kuin alueen muissa kunnissa. Aikuisia ylipainoisia (BMI>25) on kunnassa suurempi osa väestöstä kuin suomalaisista keskimäärin.**

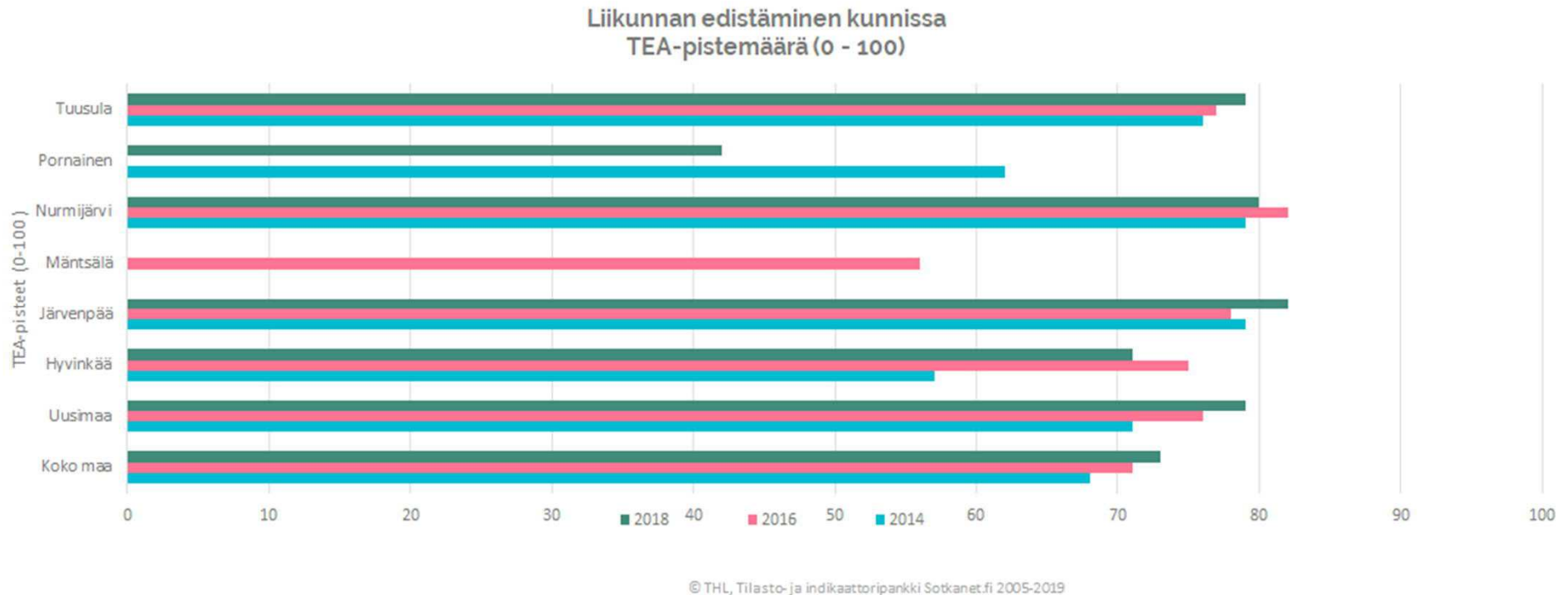
Lasten ja nuorten osalta liikunnallisuuden kehitys ei ole mennyt kaikilta osin toivottuun suuntaan. Tuusulan osalta vähintään tunnin päivässä liikkuvien määrä on laskenut ajalla 2017-2019 melkein kaikissa oppilasikäryhmissä jonkun verran. Kehitys on ollut samansuuntaista myös Uudellamaalla sekä koko Suomessa.

Psyykkisen toimintakyvyn osalta Tuusulan tilanne on myös hyvä tilastojen valossa: psyykkisesti merkittävästi kuormittuneiden osuus on Keski-Uudenmaan pienin, samoin tuusulalaiset ilmoittivat Keski-Uudenmaan alueella vähiten itse raportoituja masennusdiagnooseja. **Työkykyä heikentyneeksi arvioineiden osuus tuusulalaisista on myös Keski-Uudenmaan alueen pienin.**

Huolenaiheiksi nousee nuorten ikäryhmässä ammatillisessa oppilaitoksessa opiskelevat tuusulalaiset: nuorilla on huolta herättävää päihteiden, nikotiini- tai tupakkatuotteiden käyttöä sekä rahapelaamista enemmän kuin lukiokoulutuksessa olevilla, Tuusulassa enemmän kuin Uudellamaalla keskimäärin. Vuodesta 2017 lähtien on tehostettu yhteistyötä toisen asteen oppilaitosten kanssa niin, että kaikista opintojen keskeyttäneiden osalta nuorisolain mukainen ilmoitus kuntaan. Tässä työssä on vielä tehtävää ja myös esimerkiksi KELAn kanssa yhteistyötä tulisi tehostaa.

Elämisen taidetta.

Liikunnan edistäminen kunnassa

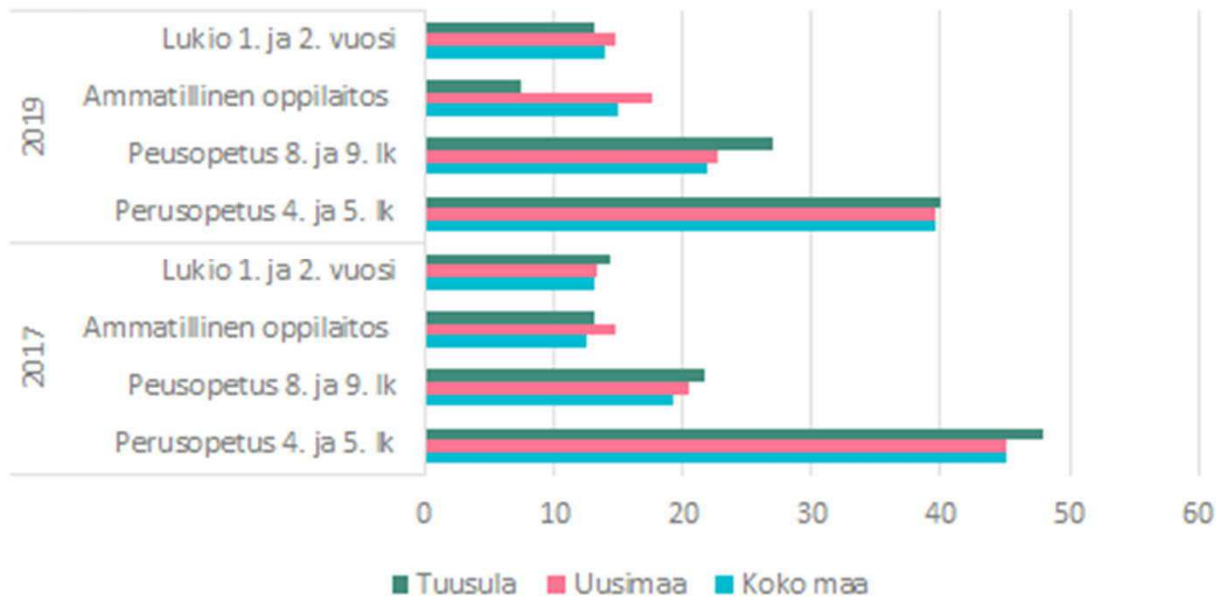

Indikaattori kuvaa liikunnan edistämisestä kunnassa vastaavan tahon terveydenedistämisaktiivisuutta. Tuusulassa liikunnan edistäminen on samalla tasolla koko Uusimaan kanssa. Tuusulassa liikuntaa edistetään paremmin kuin koko Suomessa. Vuoden 2018 liikunnan edistämisen pistemäärä on edellisiin vertailuvuosiin nähden hiukan suurempi.

(Minimitietosisällön indikaattori nro 11)

Vähintään tunnin päivässä liikkuvat ja liikuntaa harrastamattomat

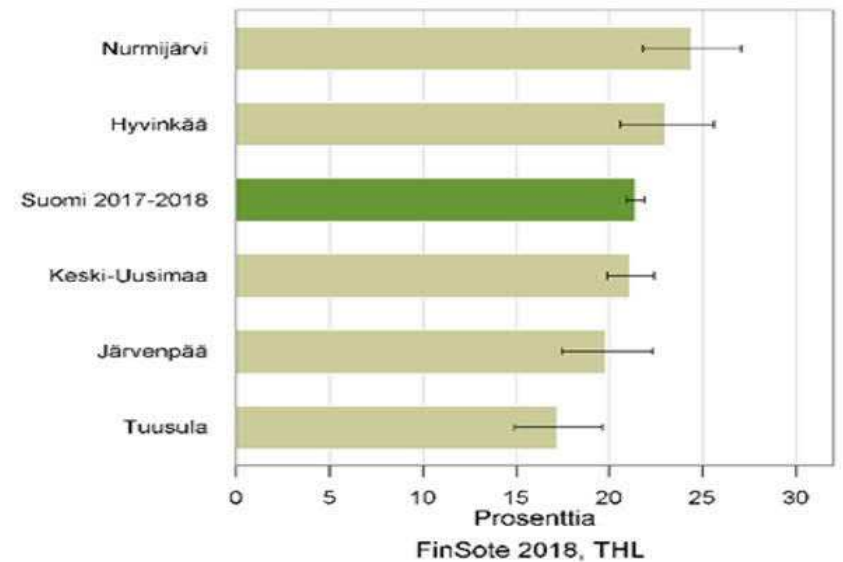
Vähintään tunnin päivässä liikkuvat

Tuusulan osalta vähintään tunnin liikkuvien nuorten määrä on samalla tasolla kuin koko maassa ja Uudellamaalla. Keskimäärin vähintään tunnin päivässä liikkuvien määrä on laskenut vuodesta 2017 melkein kaikissa oppilasikäryhmissä jonkun verran. Poikkeuksen tähän tekee peruskoulun 8. ja 9. luokan opiskelijat, jossa vähintään tunnin päivässä liikkuvien määrä on noussut vuoden 2017 tasosta.

(Minimitietosisällön indikaattori 39)

Vapaa-ajan liikuntaa harrastamattomien osuus (%)
Keski-Uusimaa

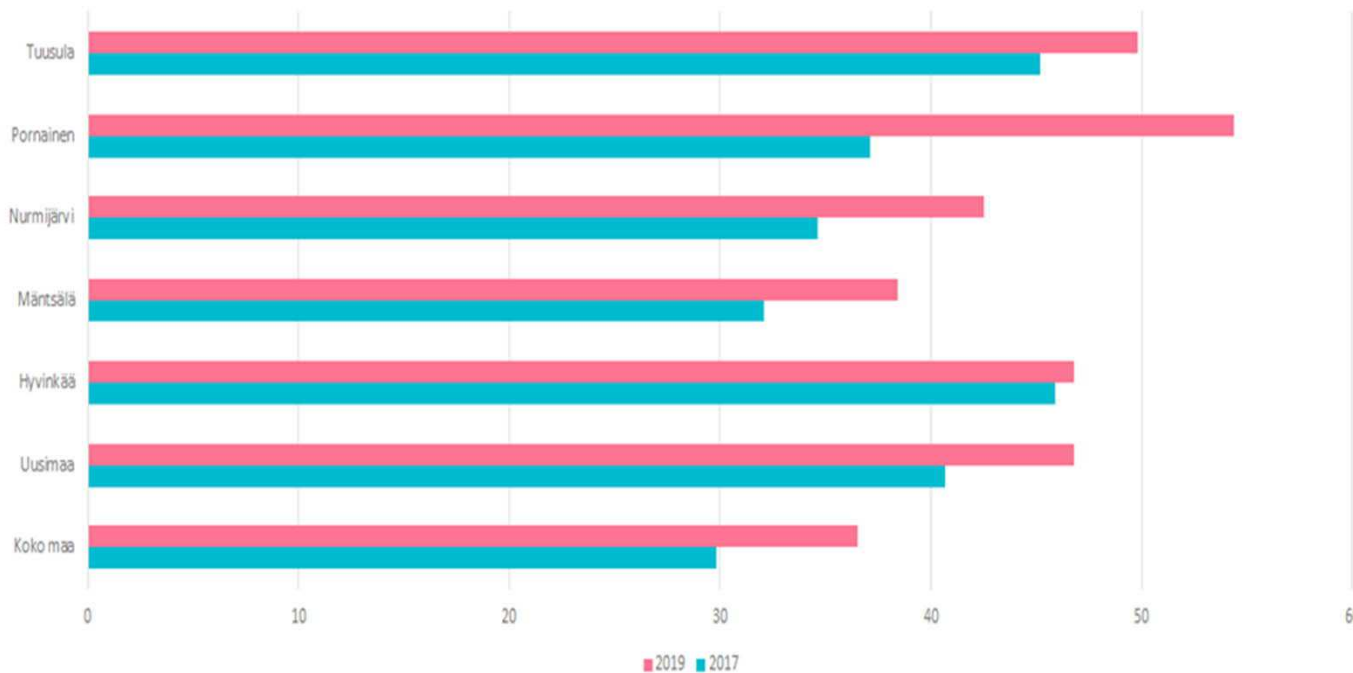
Aikuisten liikuntaa harrastamattomien osuus on Keski-Uusimaan kunnista pienin.

TUUSULA

Elämisen taidetta.

Ei syö koululounasta päivittäin

Ei syö koululounasta päivittäin 8.-g. luokan oppilaista

Tuusulassa on nuoria, jotka eivät syö koululounasta päivittäin, selvästi koko maata ja jonkin verran Uttamaata suurempi osa ikäryhmästä. Ruokapalvelut ja koulut ylläpitävät yhteistyössä kouluruokaryhmiä joka koulussa. Tätä kautta pyritään vaikuttamaan kouluruokailuun ja sen viihtyvyyteen.

(Minimitietosisällön indikaattori 38)

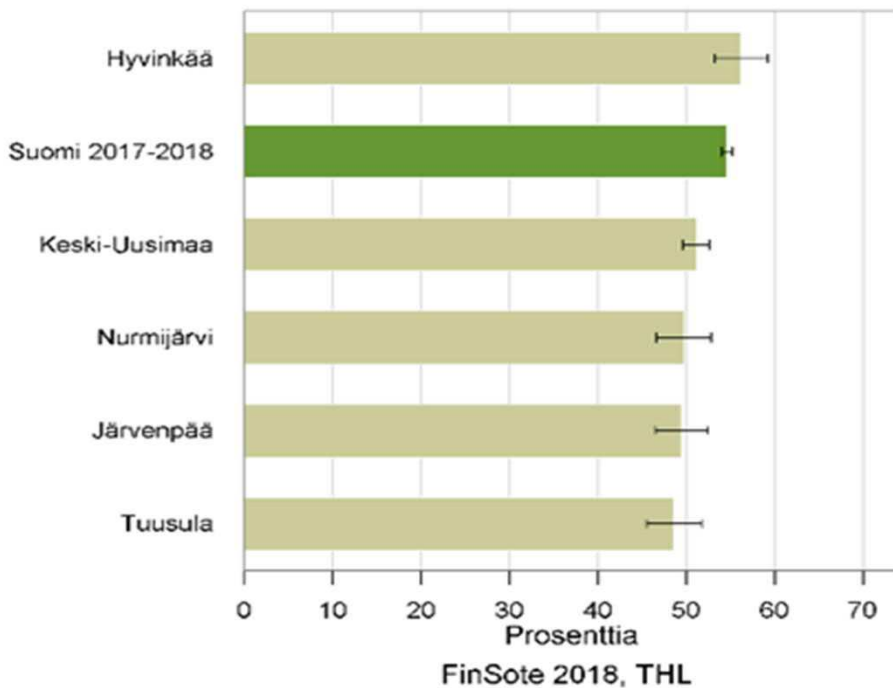
TUUSULA

Elämisen taidetta.

Tuusulalaisten ravitsemus

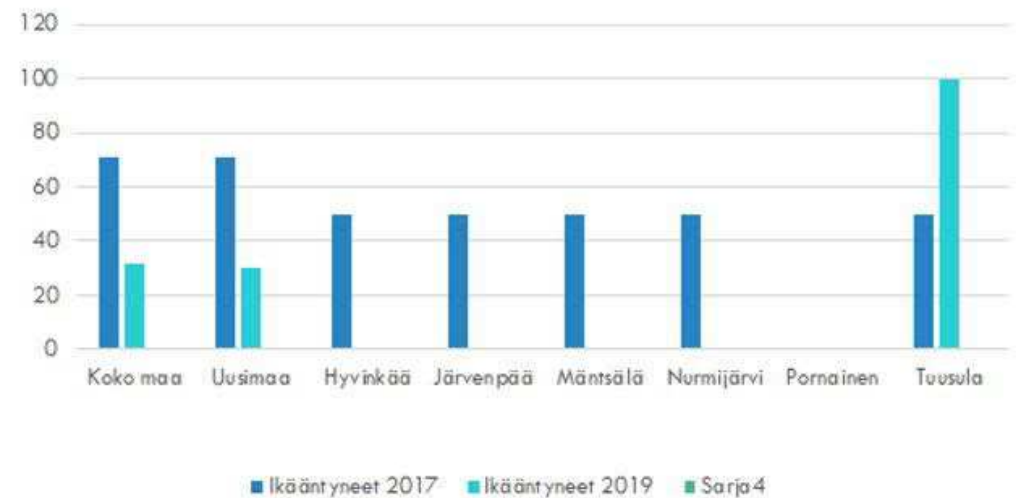
Pisteet	Selite
0	Ei tavoitteita
50	Tavoitteet asetettu
71-73	Toteutuu vaihtelevasti
100	Laadittu tarkemmat toimenpiteet

Niukasti tuoreita kasviksia ravinnossaan käyttävät (%)
Keski-Uusimaa

Tuusulalaiset käyttävät ravinnossaan kasviksia eniten verrattuna muihin Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymän kuntien asukkaisiin. Tuusulan kunnassa on laadittu toimenpiteet ikääntyneiden hyvinvointia ja terveyttä edistävien ravitsemustottumusten lisäämiseksi.

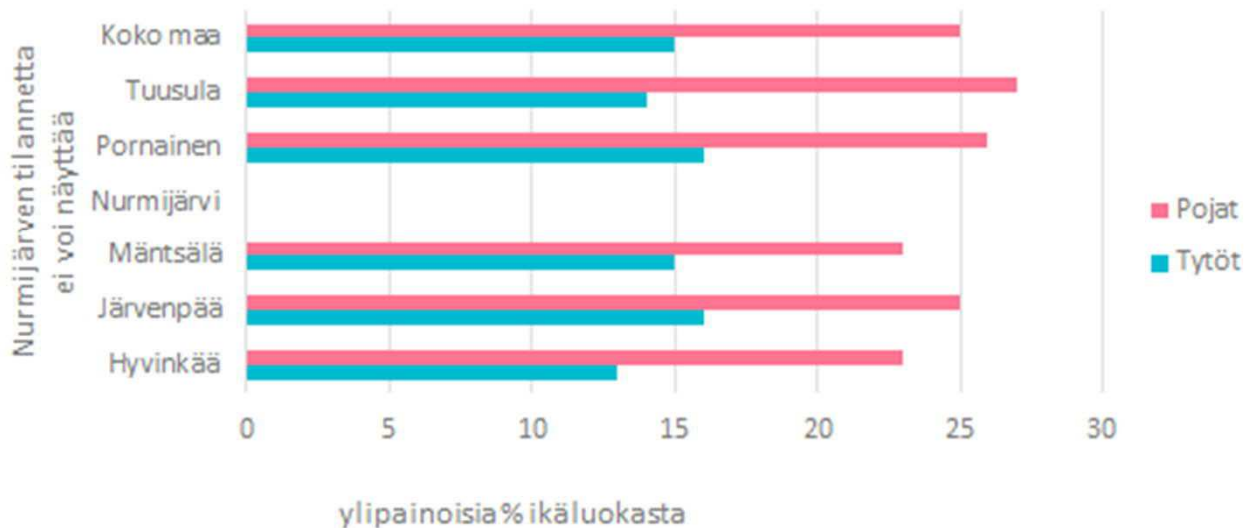
Kunta on asettanut tavoitteet ja toimenpiteet ikääntyneiden hyvinvointia ja terveyttä edistävien ravitsemustottumusten lisäämiseksi, %

(Minimitietosisällön indikaattori nro 13)

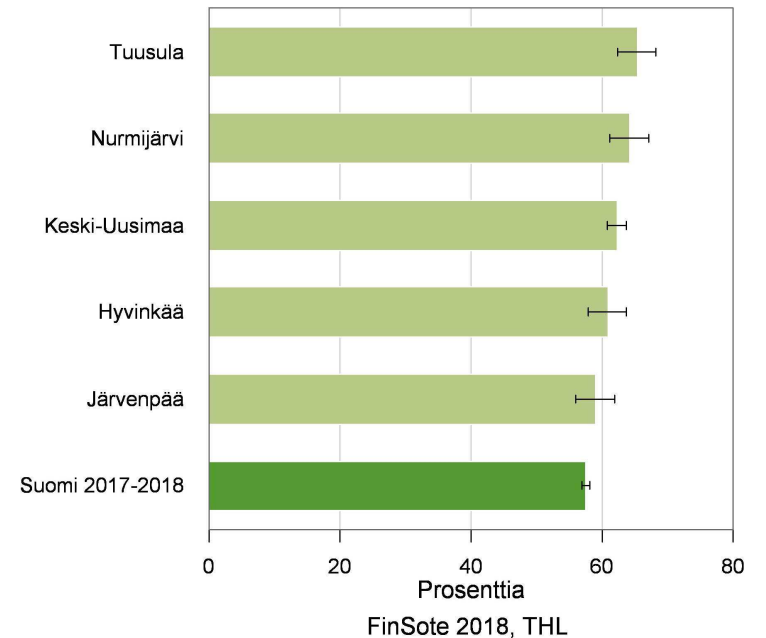
Ylipaino

2 - 6 -vuotiaiden ylipaino 2018

Lähde: THL

Ylipainoisten osuus (kehon painoindeksi BMI ≥ 25 kg/m²) (%)
Keski-Uusimaa

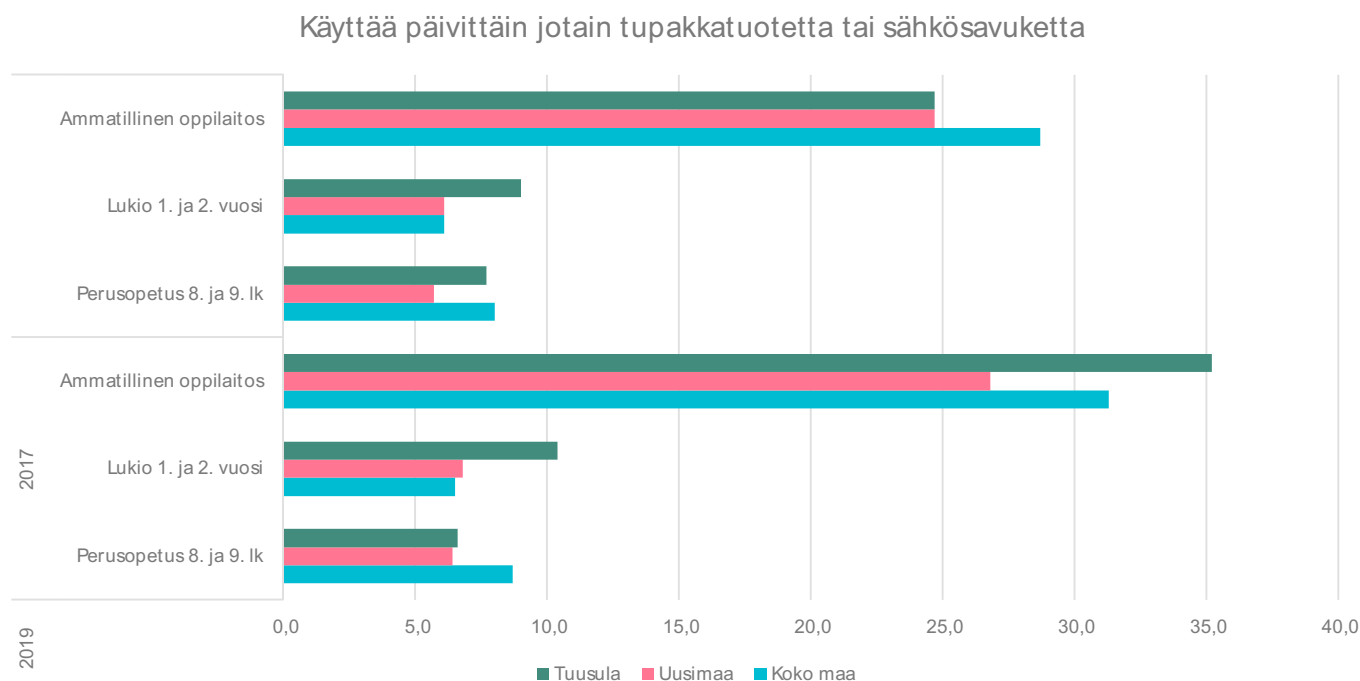
FinSote tutkimuksen mukaan aikuisia ylipainoisia (BMI >25) on yli puolet vastaavan ikäisistä. Määrä on Keski-Uusimaan suurin ja selkeästi suurempi kuin koko maassa.

Tuusulassa reilu neljännes 2-6-vuotiaista on ylipainoisia. Lihavuus vaikuttaa haitallisesti lapsen terveyteen, fyysiseen toimintaan ja sosiaaliseen kanssakäymiseen. Lihavuus saattaa heikentää lasten ja nuorten elämänlaatua; lasta saatetaan kiusata tai syrjiä sen vuoksi, että hän on lihava. Lihavuus lisää monien myöhempien sairauksien, esimerkiksi sydän- ja verisuonitautien sekä astman vaaraa. Lapsuus- ja nuoruusiän lihavuudella on myös taipumusta jatkua aikuisikään. Lasten ja nuorten lihomisen ehkäisy ja hoito on ehkäisevää terveydenhuoltoa, terveyden säästämistä aikuisuuteen ja vanhuuteen. (Minimitietosisällön indikaattori nro 37)

TUUSULA

Elämisen taidetta.

Käyttää päivittäin jotain tupakkatuotetta tai sähkösavuketta

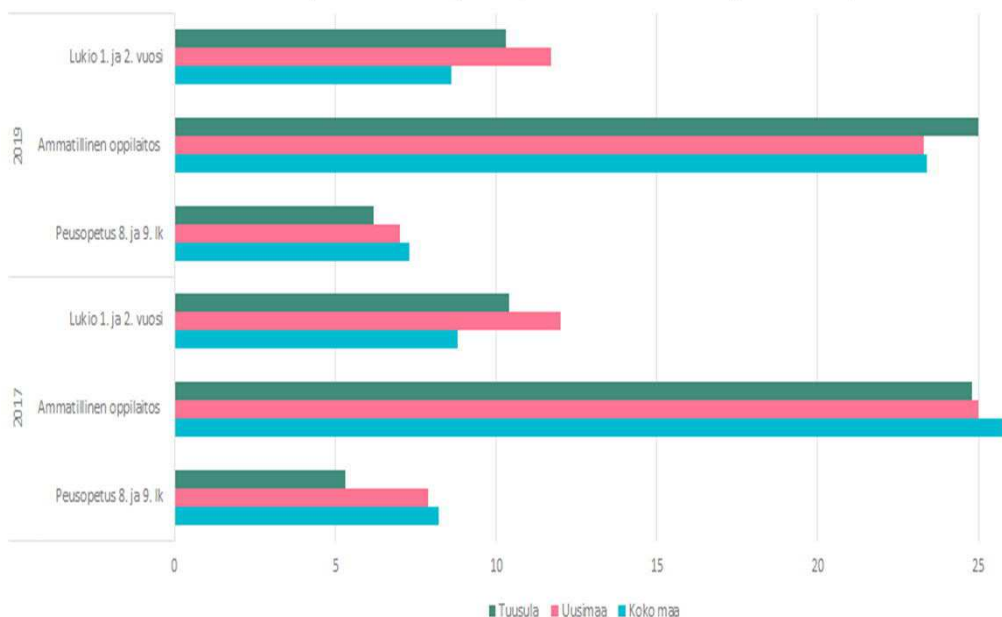

Päivittäinen tupakointi tai nikotiinivalmisteiden käyttö on tuusulalaisten nuorten keskuudessa harvinaisempaa kuin koko maassa. Poikkeuksen tästä tekee ammatillisen oppilaitoksen opiskelijat, joiden osalta päivittäinen tupakointi on yleisempää kuin Suomessa tai Uudellamaalla keskimäärin.

(Minimitietosisällön indikaattori 43)

Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttö tai rahapelaaminen sekä alaikäisenä alkoholin tai savukkeiden ostot

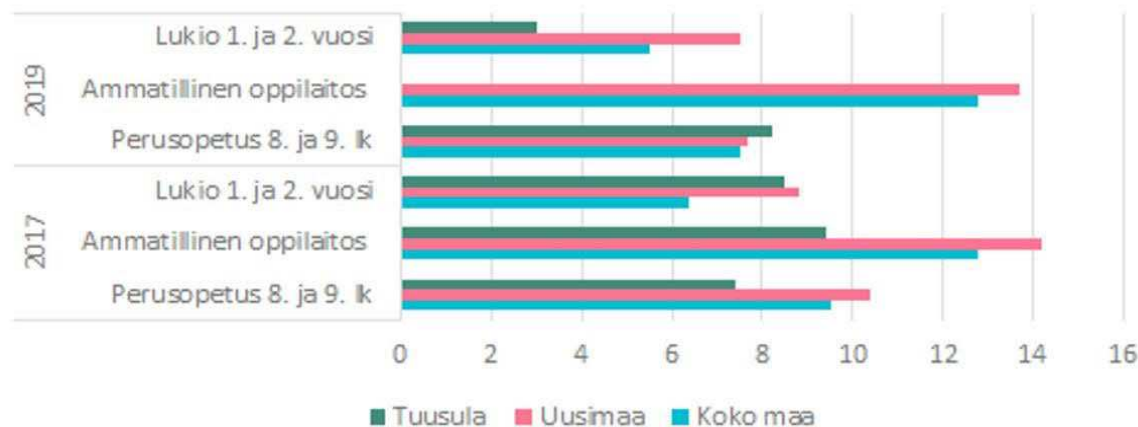
Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista

Ammatillisissa oppilaitoksissa olevilla nuorilla on huolta herättävää päihteiden, nikotiini- tai tupakkatuotteiden käyttöä sekä rahapelaamista enemmän kuin lukiokoulutuksessa olevilla.

(Minimitietosisällön indikaattori nro 41)

Alaikäisenä alkoholin tai savukkeiden ja sähkösavukkeiden ostoja vähittäismyynnistä

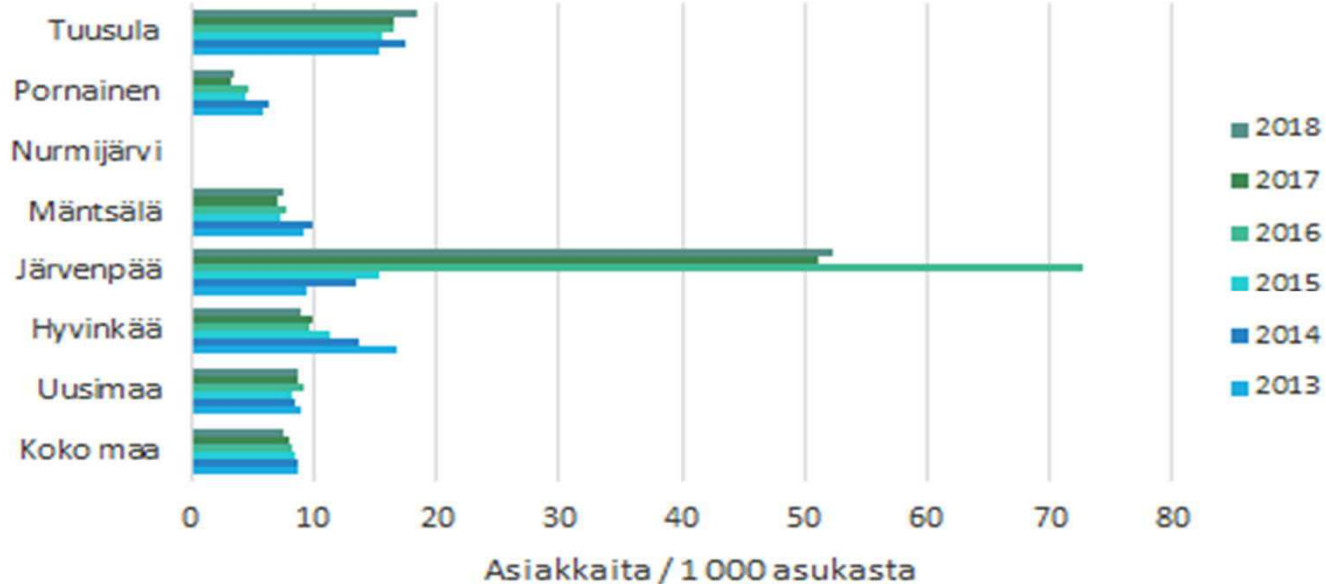
Alaikäisenä alkoholin tai savukkeiden ja sähkösavukkeiden ostoja vähittäismyynnistä on perusopetuksen oppilailla selkeästi enemmän kuin lukioikäisillä. Lukioikäisten ostot ovat vähentyneet merkittävästi vuodesta 2017 ja on koko maan tasoa alhaisemmat

TUUSULA

Elämisen taidetta.

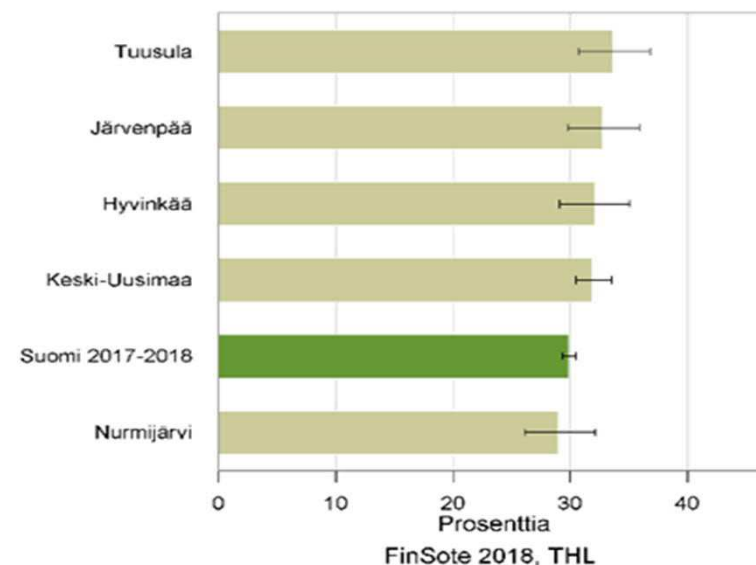
Aikuisten alkoholinkäyttö

Päihdehuollon avopalvelujen asiakkaat

© THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi 2005-2019

Alkoholia liikaa käyttävät (AUDIT-C) (%)
Keski-Uusimaa

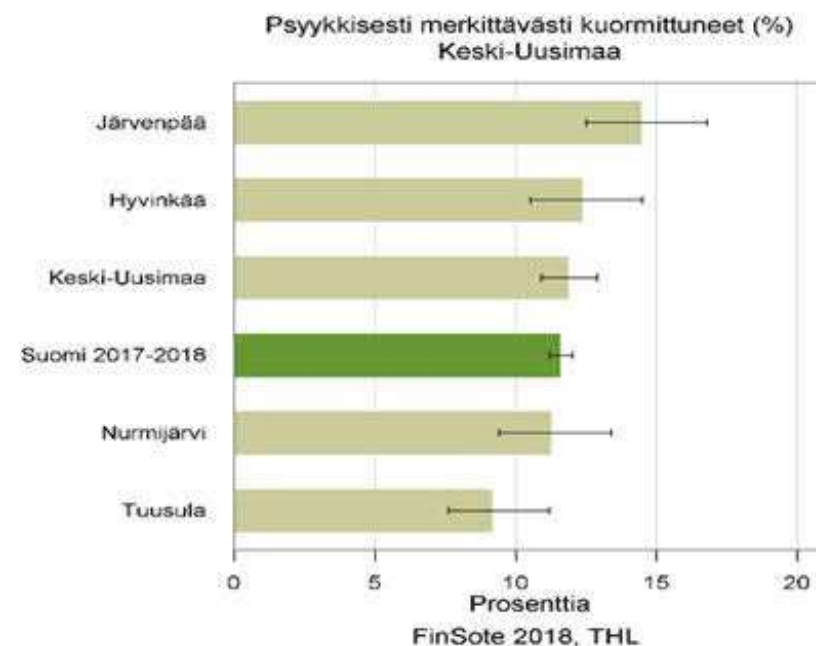
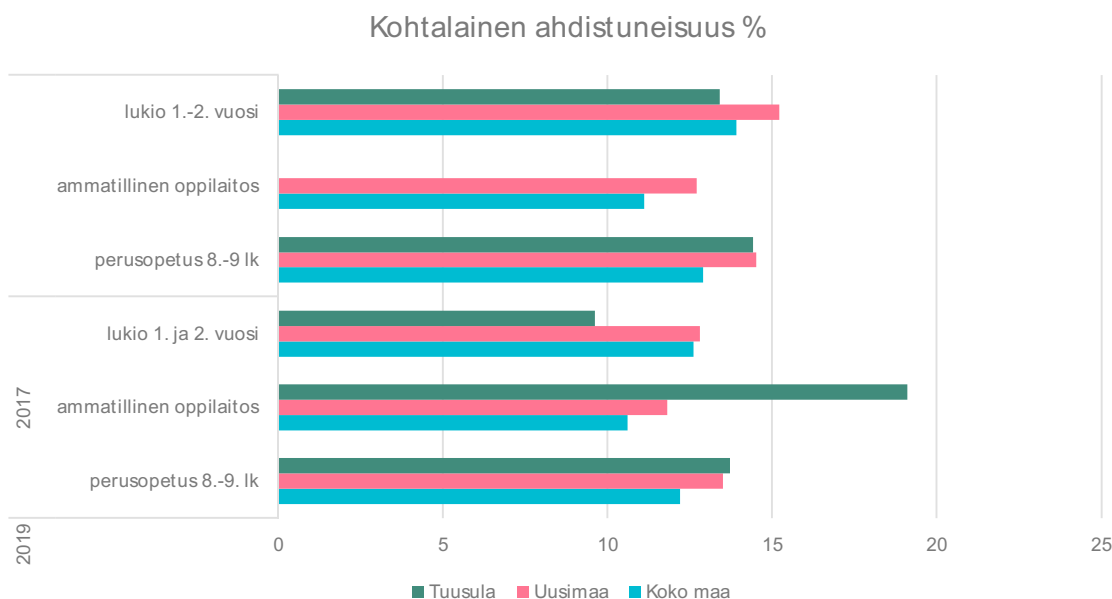
Alkoholia liikaa käyttävien osuus on Keski-Uusimaan korkein.

Myös päihdehuollon avopalveluissa asiakkaita tuhatta asukasta kohden Tuusulan tilasto on sekä valtakunnan että Uudenmaan keskiarvoja korkeampi. Vertailukunnista vain Järvenpäässä on Tuusulaa enemmän avopalveluiden asiakkaita.

TUUSULA

Elämisen taidetta.

Kohtalainen ahdistuneisuus

Kohtalaista ahdistuneisuutta kysyttäessä huomattiin, että Tuusulassa nuoret tuntevat kohtalaista ahdistuneisuutta keskimäärin samalla tavalla kuin muuallakin Suomessa ja Uudellamaalla. Ammatillisen oppilaitoksen tietoja ei ole saatavilla vuodelta 2019 (Minimitietosisällön indikaattori nro 44).

FinSote tutkimuksen mukaan Tuusulassa aikuisväestöstä vajaa kymmenes on ilmoittanut psyykkisesti merkittävää kuormittuneisuutta. Luku on Keski-Uusimaan alhaisin.

TUUSULA

Elämisen taidetta.

Työttömyys ja työllisyystilanteen kehittyminen

Työttömien osuus on laskenut Suomessa viime vuosina, mutta lasku kääntyi nousuun vuodesta 2019 loppupuolella. Uudenmaan elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskuksen) kuntien alueella oli vuoden 2019 joulukuun lopussa yhteensä 72 578 työtöntä työnhakijaa.

Alueella oli työttömiä 229 (0,3 %) viime vuotta enemmän. Uusia avoimien työpaikkoja oli enemmän kuin vuonna 2018, mutta myös ilman ammattia olevien työttömien määrä kasvoi. Alueella miesten työttömyys kasvoi edellisvuoteen verrattuna.

Tuusulassa työttömien kokonaismäärä oli vuoden lopussa 1209 henkilöä (2018: 1 235), 6,2 % työvoimasta (2018: 6,3%). Työttömien määrä laski Tuusulassa edellisvuoteen verrattuna 2%. Pitkäaikaistyöttömiä (yli vuoden työttömänä olleita) oli 401 henkilöä (vuonna 2018: 403), eli 33 % työttömistä (vuonna 2018: 38%). Alle 25-vuotiaita oli työttömänä 114 henkilöä (vuonna 2018: 114). Avoimia työpaikkoja oli vuoden 2019 lopussa 252 (2018: 159), mikä on 59% enemmän.

Työttömien määrä on laskenut hyvin koko vuoden ajan, mutta pitkäaikaistyöttömien määrän lasku on hitaampaa Uudenmaan ELY-keskuksen kuntien alueella. Suomen taloudellisen tilanteen parantumisen vaikutukset pitkäaikaistyöttömyyteen ovat hitaita, mutta havaittavissa. Kunnan maksuvastuulla olevien työmarkkinatukea saaneiden määrä joulukuussa 2019 oli 316 (2018: 348). Yli 300 päivää työmarkkinatukea saaneita oli 175 (2018: 190) ja yli 1000 päivää tukea saaneita 141 (2018: 158). Työmarkkinatuen kustannukset vuonna 2019 olivat 1.630.150 euroa, vuonna 2018 vastaavasti 1.679.752 euroa, eli 49.602€ vähemmän kuin edellisenä vuonna.

TUUSULA

Elämisen taidetta.

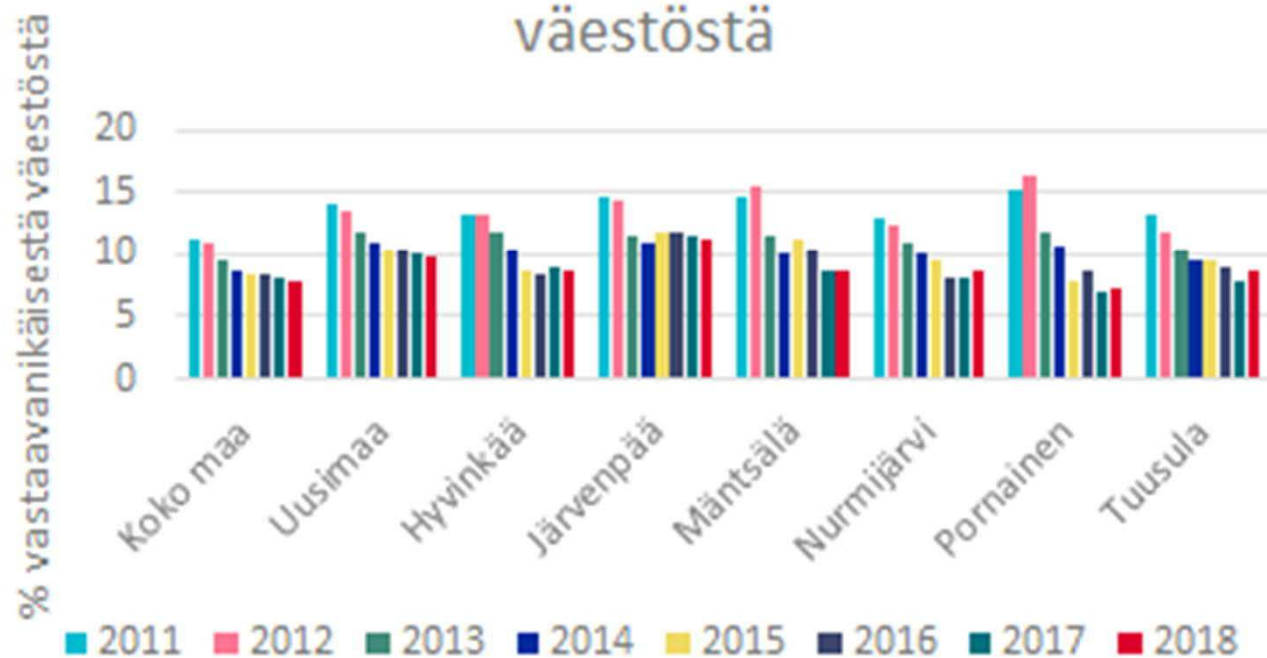
Työllisyysasioista Tuusulassa, toim enpiteitä ja tarjottuja palveluja työikäisille

Vuosi 2019 näyttäytyi talouskasvun vuotena, jolloin haastavassa työmarkkinatilanteessa olleiden asiakkaiden eteenpäinpoluttaminen on ollut keskimääräistä yksinkertaisempaa. Talouskasvun tuoma vetoapu on mahdollistanut työllistämisverkostojen laajentamisen ja uusien yhteistyömallien kehittämisen sellaisella tavalla, mikä ei olisi mahdollista taantuman aikana. Vuoden aikana on lisätty yhteistyössä

- Keusoten kanssa ryhmämuotoista toimintaa pitkäaikaistyöttömille kaikissa kuntakeskuksissamme. Ryhmätoiminta on lisännyt tietoa vaikeassa työmarkkinatilanteessa olevien kuntalaisten tilanteesta ja mahdollistanut kohdennettujen palveluiden löytämisen ja tarjoamisen näille kuntalaisille.
- Vapaaehtoista työkyvyn arviointia Uuden työterveys Oy:n kanssa. Yhteistyötä jatketaan vuonna 2020, mutta alustavasti yhteistyö on tuottanut toivottuja tuloksia osatyökyvyn tai työkyvyttömyyden tunnistamisessa, mikä mahdollistaa kuntalaisen ohjauksen oikeaan suuntaan.
- Kunnan ja Keusoten toimialueilla palkkatuen avulla työllistämistä. Työllistämisen avulla katkaistaan pitkään jatkunut työttömyys ja etsitään sopivat polut takaisin tuetuille tai avoimille työmarkkinoille.

Koulutuksen ulkopuolelle jääneet

Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17-24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

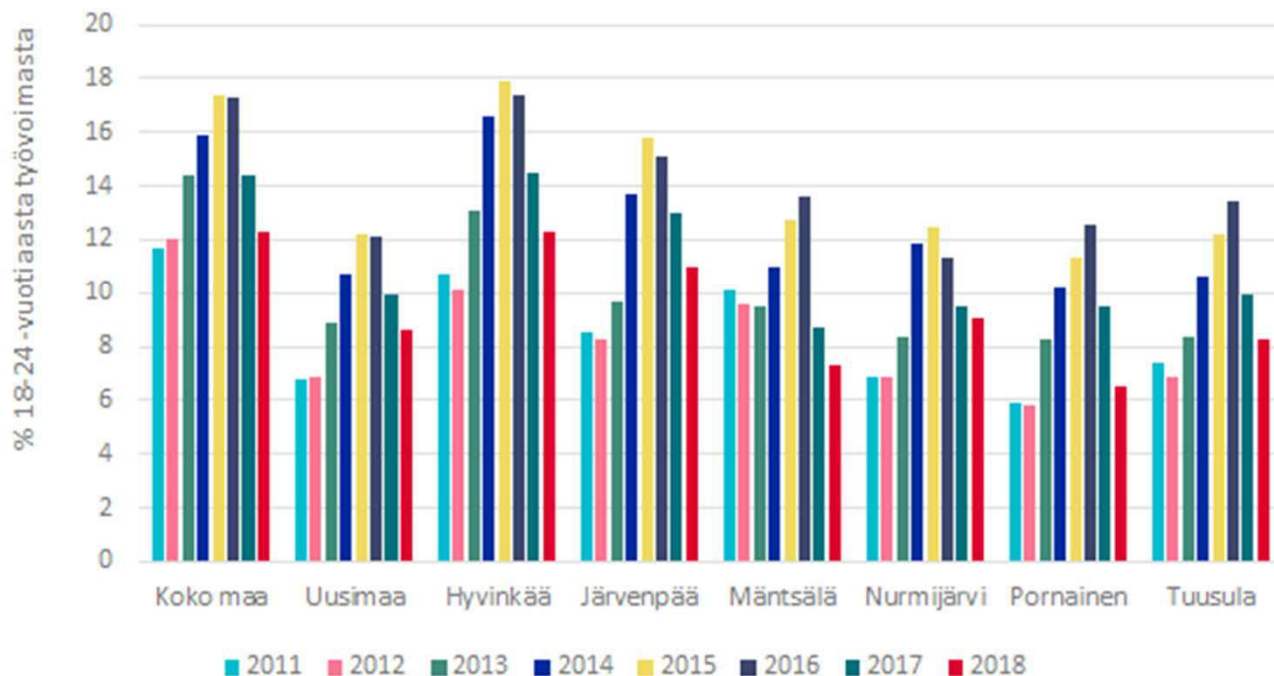
Tuusulassa ovat koko seurantajakson ajan kaikki 9-luokan päättäneet saaneet jatkokoulutuspaikan. Tästä syystä indikaattori kuvaa paremminkin toisen asteen opintojen keskeyttäneiden määrää. Keskeyttäneissä on hyvin erilaisten syiden takia koulutuksen ulkopuolelle jääneitä. Tuusulassa etsivään nuorisotyöhön tulleiden ilmoitusten määrä on pääosin seurannut koulutuksen ulkopuolelle jääneiden nuorten määrää. Vuodesta 2017 lähtien on tehostettu yhteistyötä toisen asteen oppilaitosten kanssa niin, että kaikista opintojen keskeyttäneistä tulisi nuorisolain mukainen ilmoitus kuntaan. Tässä työssä on vielä tehtävää ja myös esimerkiksi KELAn kanssa yhteistyötä tulisi tehostaa. Puolustusvoimat ovat viimeisten vuosien aikana tehostaneet omien ilmoitustensa prosessia, ja tällä hetkellä jokaisesta palveluksensa keskeyttäneestä tulee ilmoitus etsivään nuorisotyöhön. Myös yhteistyön tehostaminen kutsuntatilaisuuksissa on tuonut hyviä tuloksia. Toisen asteen reformin ja jatkuvan haun vaikutusta koulutukseen pääsemiseen ei vielä tällä tarkastelukaudella pystytä seuraamaan, mutta sen seuraaminen on ehdottoman tärkeää seuraavan hyvinvointikertomuksen aikana (Minimitietosisällön indikaattori 53).

TUUSULA

Elämisen taidetta.

Nuorisotyöttömät

Nuorisotyöttömät, % 18-24 -vuotiaasta työvoimasta

Nuorisotyöttömyys on ollut selvässä laskussa viime vuosina. Nuorisotyöttömyys on Tuusulassa ollut valtakunnan tasoa matalampaa, mutta kehitys seuraa hyvin valtakunnallista kehitystä.

Nuorisotyöttömyydelle on tyypillistä kausivaihtelut, eli erilaiset siirtymät näkyvät myös nuorisotyöttömyyden tilastoissa. Keväisin esimerkiksi yleensä tapahtuu joukkosiirtymää koulutuksesta työmarkkinoille. Tämä näkyy myös nuorisotyöttömyyden vuoden keskiarvoissa.

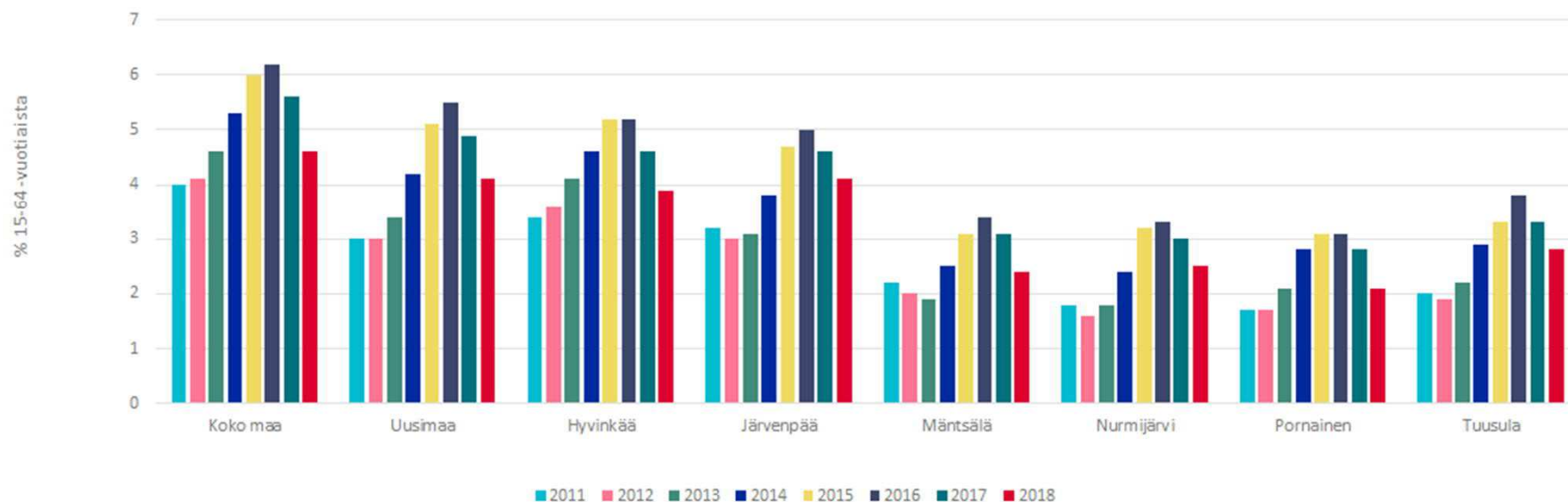
Nuorten työllisyys on myös yleisemmin suhdanneherkkää, eli työmarkkinoilla tapahtuvat kysynnän vaihtelut vaikuttavat nopeasti nuorten työttömyysasteeseen. Näistä syistä nuorille työttömyyden todennäköisyys on aikuisväestöä korkeampi. Tuusulan kunnassa kohdennettu nuorisotyö on tehostanut tarkastelujakson aikana yhteistyötä oppilaitosten kanssa. Tavoitteena on ollut tukea oppilaitoksista lähtevien nuorten nopeampaa siirtymistä työmarkkinoille. (Minimitietosisällön indikaattori nro 52)

TUUSULA

Elämisen taidetta.

Vaikeasti työllistyvät

Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys),
% 15 - 64 -vuotiaista

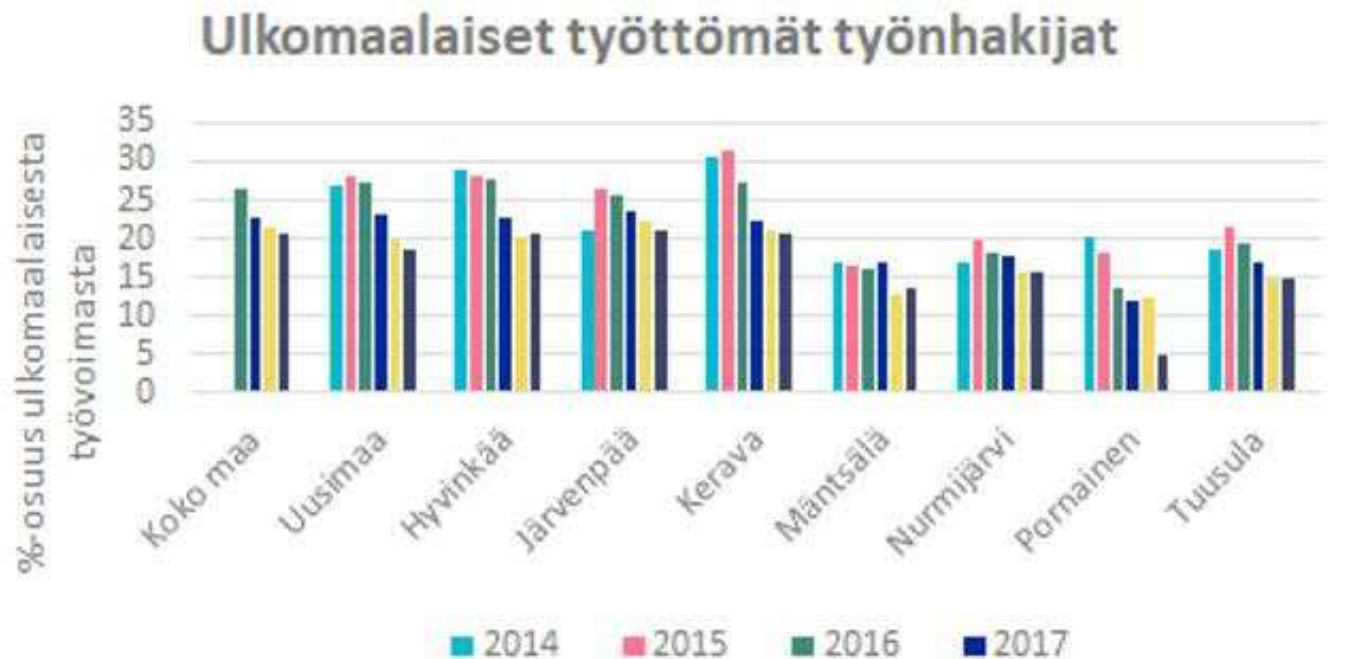
Tarkasteltaessa vaikeasti työllistyviä, eli rakennetyöttömyyttä, Tuusulan tilanne sijoittuu Keski-Uudenmaan kunnissa kesikastiin.

Rakennetyöttömyys on matalampaa kuin Hyvinkäällä, Järvenpäässä tai Uudellamaalla keskimäärin, mutta korkeampaa kuin Mäntsälässä, Nurmijärvellä tai Pornaisissa. (Minimitietosisällön indikaattori nro 57)

TUUSULA

Elämisen taidetta.

Ulkomaalaiset työttömät työnhakijat

Lähde: Ely-keskus Uusimaa

Tuusulassa ulkomaalaisten työttömien työnhakijoiden osuus koko ulkomaisesta työvoimasta on keskimäärin pienempi kuin koko Suomessa tai Uudellamaalla. Ulkomaalaisten työttömien työnhakijoiden määrä on vähentynyt seurantajakson aikana, mutta vuonna 2019 määrä on pysynyt suunnilleen samana edelliseen vuoteen verrattuna.

(Minimitietosisällön indikaattori nro 56)

TUUSULA

Elämisen taidetta.

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25-64 –vuotiaiden osalta voidaan Tuusulan osalta nähdä pientä nousua ajanjaksolla 2013-2018 verrattaessa koko vastaavan ikäiseen väestöön. Tämän ryhmän osuus vastaavanikäisestä väestöstä on Tuusulassa selvästi pienempi kuin vastaava ryhmä Uudellamaalla tai koko Suomessa.

Toimeentulotuen siirtoa Kelalle vuonna 2017 valmisteltiin Kelan ja Keski-Uudenmaan kuntien yhteistyöryhmässä vuoden 2016 aikana.

Kunnalle jäi siirron jälkeen edelleen harkintaan perustuva täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki. Perustoimeentulotukea ja täydentävää toimeentulotukea saaneiden kotitalouksien määrät ovat olleet useamman vuoden nousussa.

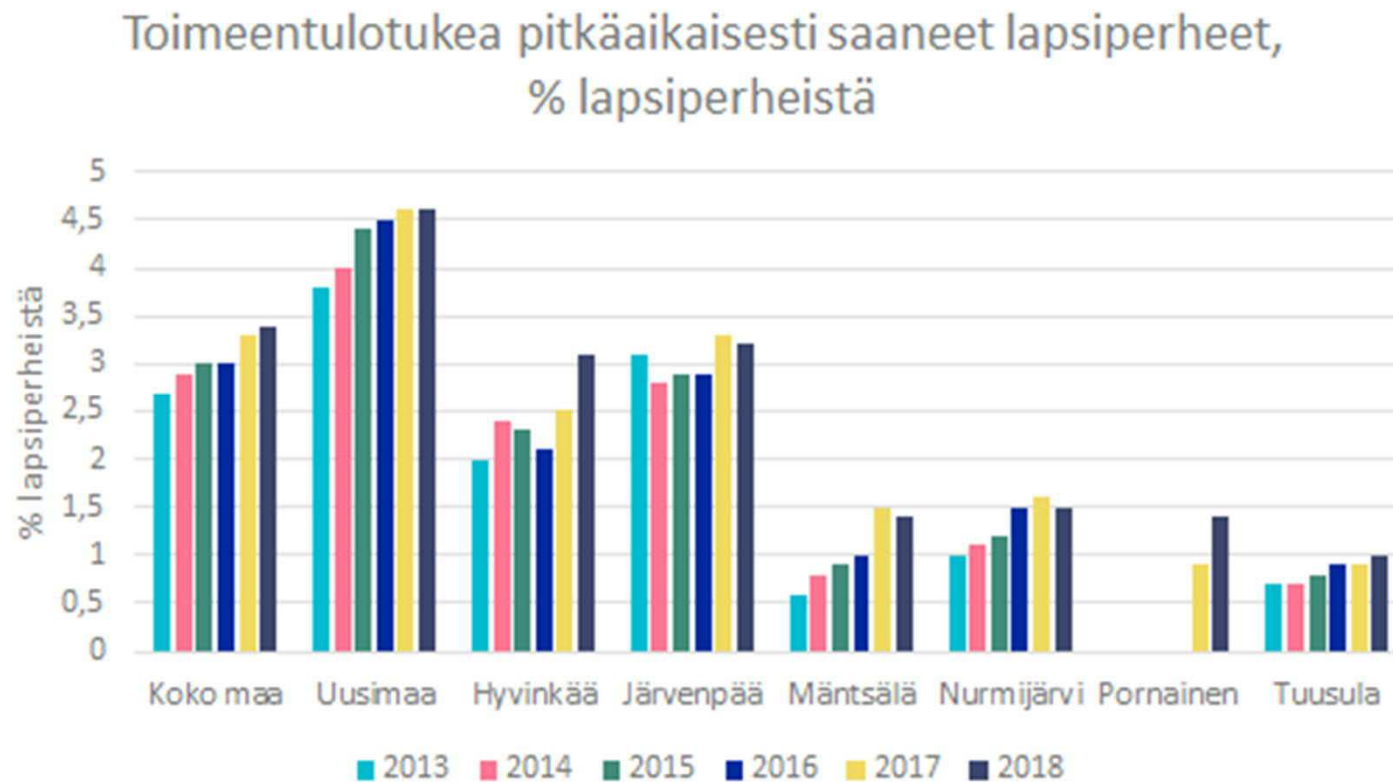
Toimeentulotukea saaneita talouksia oli vuonna 2018 yhteensä 1216, muutama vähemmän kuin edellisvuonna 2017 (1220).

TUUSULA

Elämisen taidetta.

(Minimitietosisällön indikaattori nro 58)

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet lapsiperheet

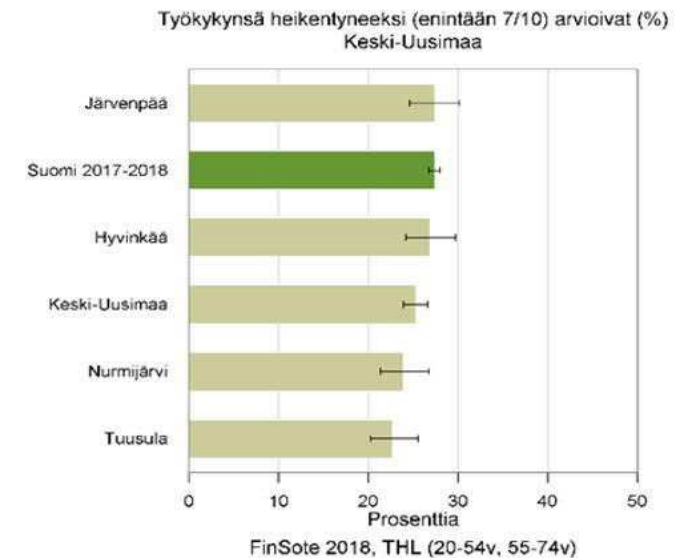
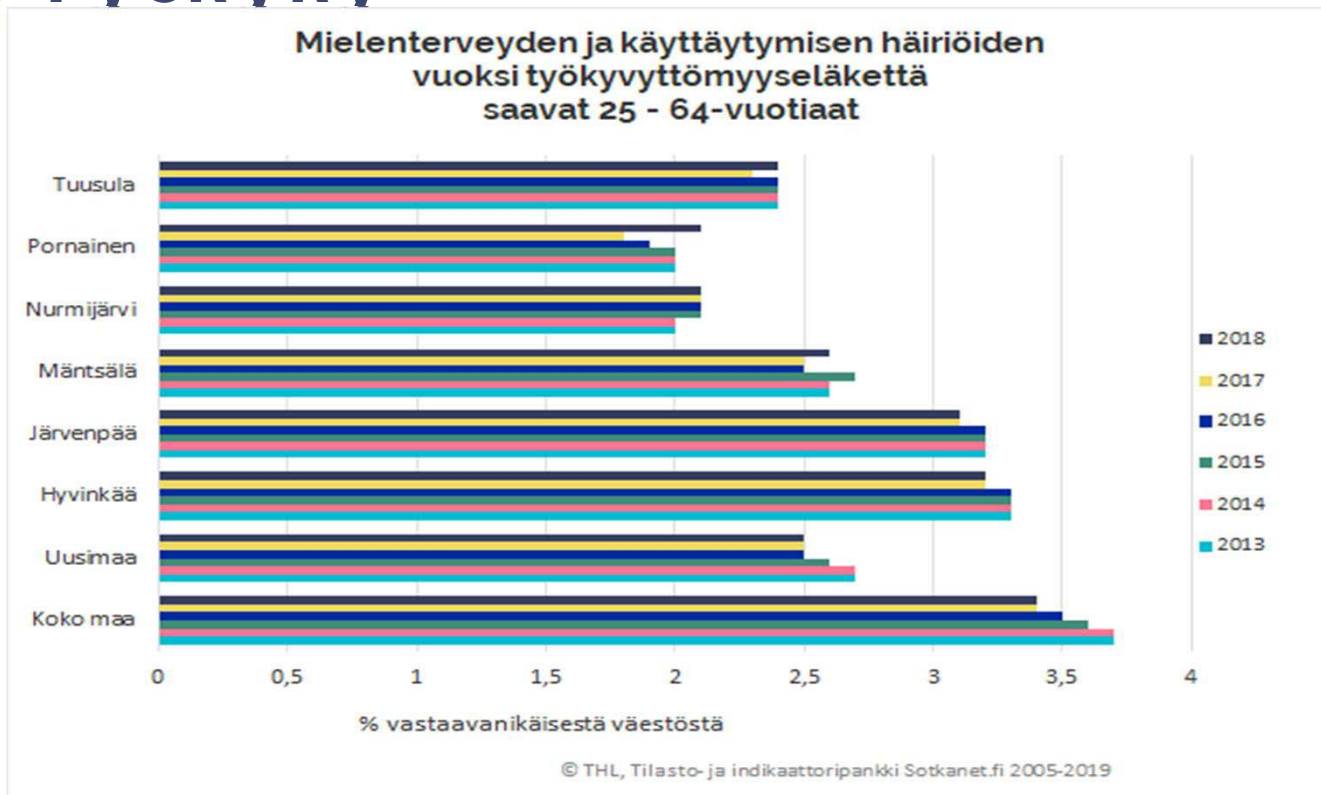

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saavien lapsiperheiden osuus kaikista lapsiperheistä oli tarkastelujaksolla 2013-2018 hienoisessa nousussa koko maan osalta, niin myös Tuusulassa. Tuusulassa toimeentulotukea pitkäaikaisesti saavia lapsiperheitä on selkeästi pienempi osuus kuin Uudellamaalla tai koko maassa. Muissa Keski-Uudenmaan kunnissa osuudet vaihtelevat. (Minimitietosisällön indikaattori nro 36)

TUUSULA

Elämisen taidetta.

Työkyky

Reilu viidennes tuusulalaisista arvioi työkykynsä heikentyneeksi. Luku on selvästi Keski-Uudenmaan alueen pienin.

Mielenterveyden häiriöt ovat yleinen työkyvyttömyyden syy. Vuonna 2018 Tuusulassa työeläkejärjestelmästä työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyi 131 henkilöä.(tilastotietokanta ETK). Työkyvyttömyys voidaan myöntää joko toistaiseksi tai määräaikaisena kuntoutustukena. Tuusulassa mielenterveyden ja käytöshäiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavien 25-64-vuotiaiden osuus on pysynyt melko ennallaan vuodesta 2013 alkaen. Vuonna 2018 työkyvyttömyyseläkettä mielenterveys ja käytöshäiriöiden vuoksi sai 2,4%tuusulalaisista.

Tilanne Uusimaalla on samansuuntainen kuin Tuusulassa, mutta verrattuna koko maan työkyvyttömyyseläkettä saavien määrään tässä ryhmässä Tuusulassa asuvat saavat työkyvyttömyyseläkettä mielenterveyden ja käytöshäiriöiden vuoksi harvemmin. (Minimitietosisällön indikaattori nro 71)

TUUSULA

Ympäristö, liikenne ja
turvallisuus

Ympäristö, liikenne ja turvallisuus - yhteen veto

Elinympäristö ja sen viihtyvyys vaikuttavat keskeisesti ihmisen hyvinvointiin. Terveellinen, turvallinen ja ympäristöarvot huomioon ottava asuinympäristö voidaan turvata laadukkaalla kaavoituksella sekä rakennussuunnittelulla. Suurin osa tuusulalaisista on tyytyväisiä asuinalueensa olosuhteisiin. Tulokset näyttäisivät olevan samansuuntaisia Keski-Uusimaan alueella.

Palvelujen saavutettavuus vaikuttaa ihmisten hyvinvointiin. Tarkasteltaessa alakoulujen, päivittäistavarakauppojen sekä lähivirkistykseen soveltuvien alueiden saavutettavuutta havaitaan, että Tuusulassa alakoulujen saavutettavuus on kohtuullisella tasolla. Tuusulan osittain hajanaisesta yhdyskuntarakenteesta johtuen on **päivittäistavarakauppojen** saavutettavuus tiiviimmin rakennettuja kaupunkia alhaisempi. **Lähivirkistykseen** soveltuvien alueiden saavutettavuus on Tuusulassa erinomaisella tasolla.

Liikenneonnettomuudet myös muiden kuin nuorten keskuudessa ovat kasvaneet. Vielä tämä ei näy tieliikenneonnettomuuksissa loukkaantuneiden määrässä, vaan tieliikenneonnettomuuksissa loukkaantuneiden määrä on vähentynyt vuonna 2019 vuodesta 2018 reilulla 20 henkilöllä.

Noin joka kymmenes 8. ja 9. luokan oppilaista on kokenut vanhempien **fyysistä väkivaltaa** viimeisen vuoden aikana, Kaikkien muiden ikäryhmien osalta luvut Tuusulassa ovat pienempiä kuin Uudellamaalla tai koko maassa, mutta ammatillisessa oppilaitoksessa opiskelevien kohdalla fyysisen väkivallan kokemus on suurempaa kuin koko maassa. Kouluterveyskyselyssä ei ole käytettävissä vertailulukuja aikaisemmilta vuosilta. FinSote-tukimus osoittaa, että väkivallan tai uhkailun kohteeksi on joutunut reilu kymmenes tuusulalaisesta aikuisväestöstä. Se on Keski-Uudenmaan alueella vähäisintä ja suunnilleen samaa tasoa koko Suomeen verrattuna.

TUUSULA

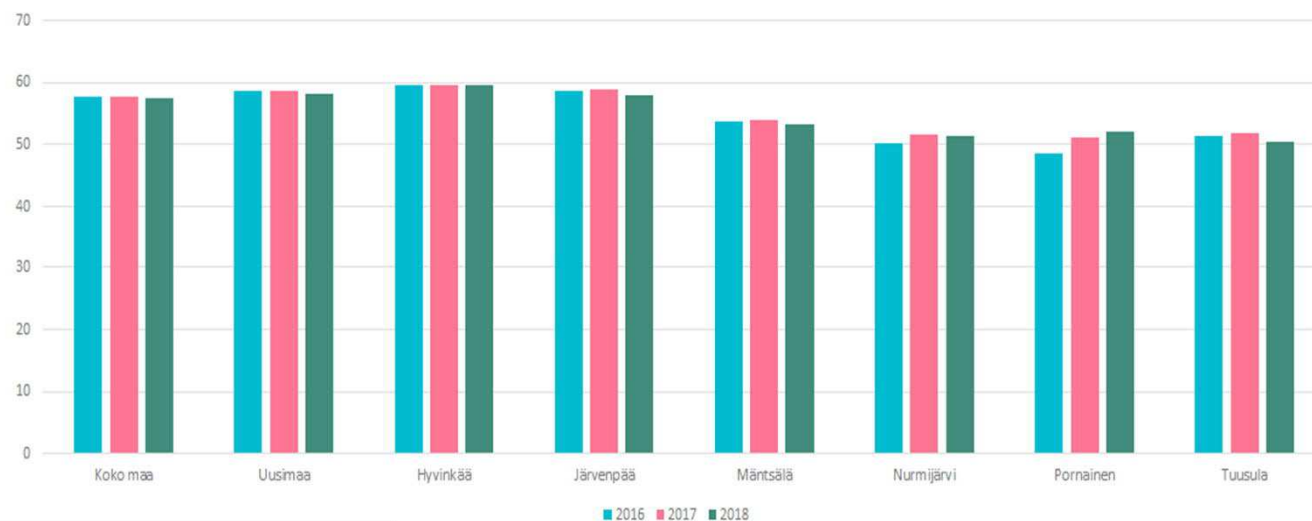
Elämisen taidetta.

Asuminen

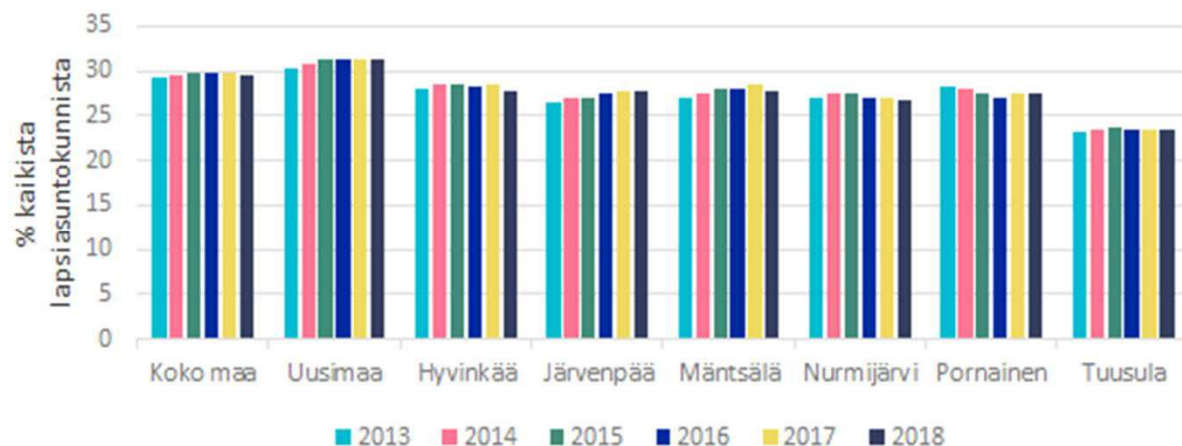
Ahtaasti asuvien lapsiasuntokuntien osuus on Tuusulassa selkeästi koko maata, Uusimaata sekä vertailukuntia alhaisemmalla tasolla. Tilanne on säilynyt ennallaan koko tarkastelujakson ajan.

(Minimitietosisällön indikaattori 25)

75 vuotta täyttäneiden yhden hengen asuntokunnat % vastaavan ikäisten asuntokunnista

Ahtaasti asuvat lapsiasuntokunnat

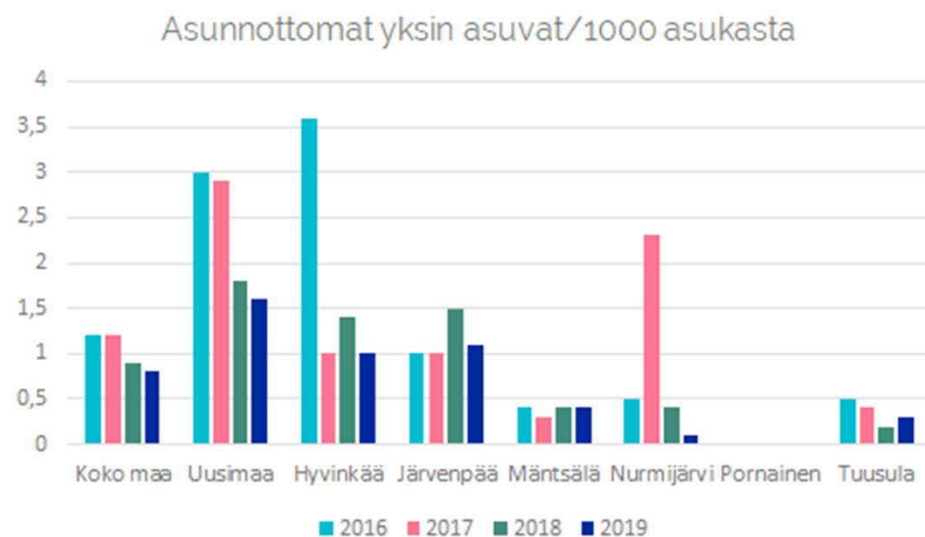
© THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi 2005-2019

75 vuotta täyttäneiden yhden hengen asuntokuntien määrä on pysynyt kolmen viime vuoden aikana suhteellisen samana.

TUUSULA

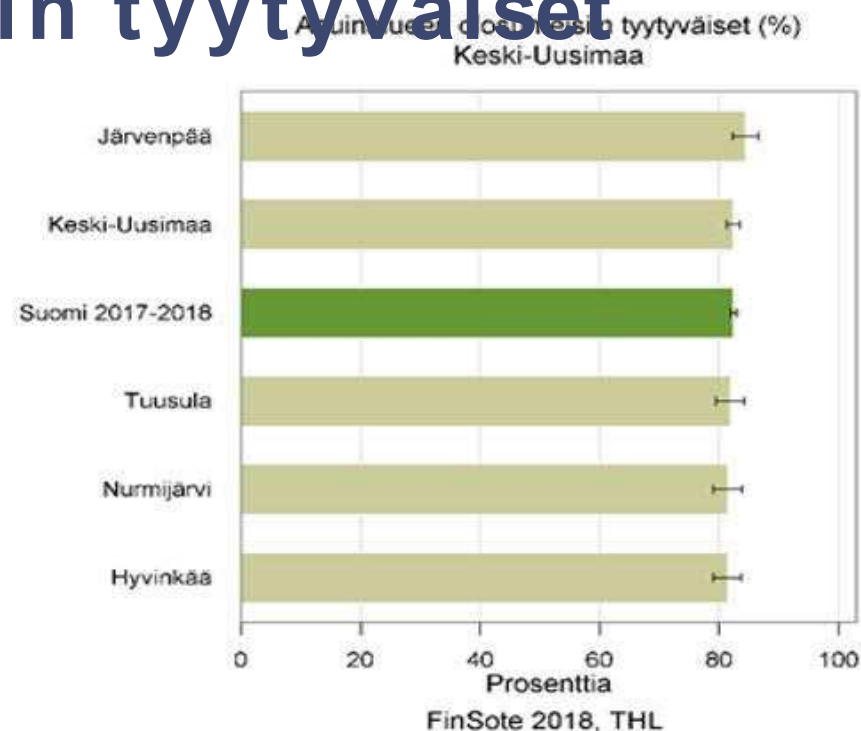
Elämisen taidetta.

Asunnottomat yksin asuvat ja asuinalueen olosuhteisiin tyytyväiset

Asunnottomuus on tilastoitavana tietona haastava, koska Tuusulassa kuten muuallakin maassa se on usein piilossa. ARA: selvityksen mukaan Tuusulassa oli asunnottomia vuonna 2017 16 kappaletta, joka on 0,04% kunnan väkiluvusta. Kaikki asunnottomat olivat yksineläviä. Suurimmaksi osaksi asunnottomat elävät ystävän, tutun tai sukulaisen luona aina sen mukaan, mistä yöpaikan saavat. Vaikka asunnottomuus on prosentuaalisesti vähäistä, on se edelleen myös Tuusulassa läsnäoleva haaste.

(Minimitietosisällön indikaattori nro 30)

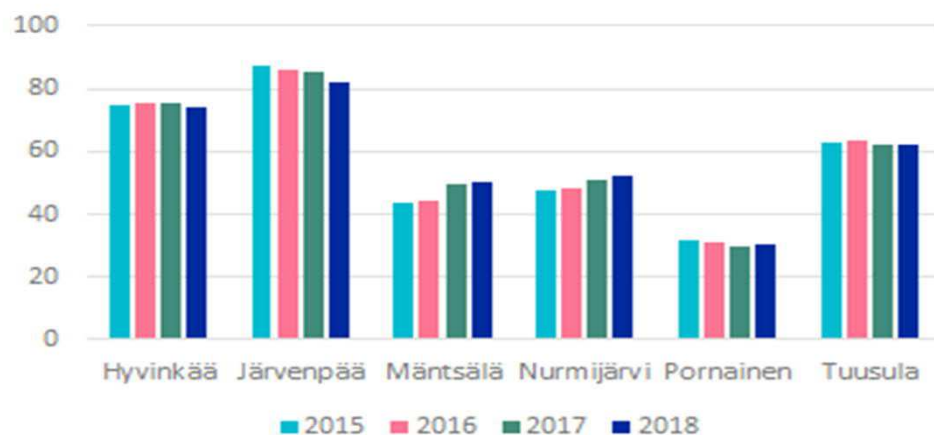
Suurin osa tuusulalaisista on tyytyväisiä asuinalueensa olosuhteisiin. Tulokset ovat samansuuntaisia sekä Keski-Uudenmaan alueella että koko Suomessa.

TUUSULA

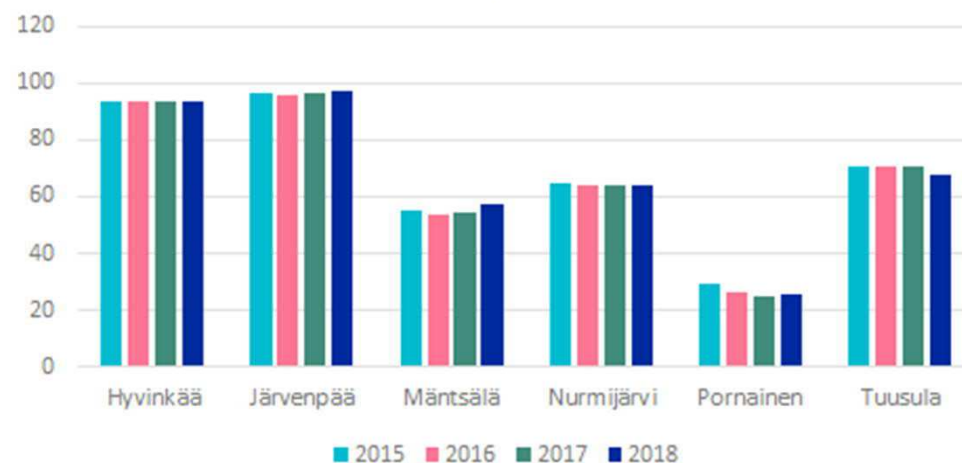
Elämisen taidetta.

Palvelujen saavutettavuus

Ala-asteiden saavutettavuus, ala-asteikäiset

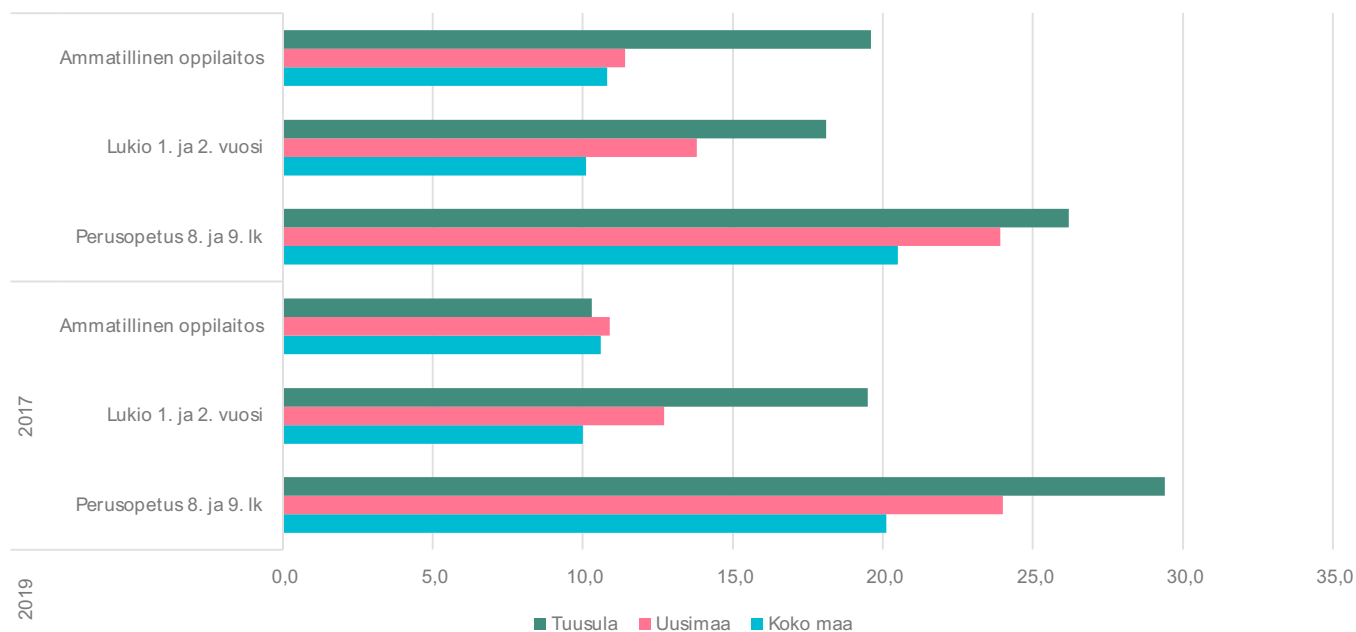
Päivittäistavarakauppojen saavutettavuus, ikääntyneet %

Tarkasteltaessa ala-asteiden, päivittäistavarakauppojen sekä lähivirkistykseen soveltuvien alueiden saavutettavuutta havaitaan, että Tuusulassa alakoulujen saavutettavuus on kohtuullisella tasolla. Saavutettavuus on jonkin verran vertailuaineiston kaupunkeja alemmalla tasolla mutta selkeästi korkeammalla verrattuna muihin maalaiskuntiin. Päivittäistavarakauppojen saavutettavuus ikääntyneille on muihin maalaiskuntiin verrattuna melko hyvällä tasolla. Tuusulan osittain hajanaisesta yhdyskuntarakenteesta johtuen on päivittäistavarakauppojen saavutettavuus tiiviimmin rakennettuja kaupunkeja alhaisempi. Lähivirkistykseen soveltuvien alueiden saavutettavuus on Tuusulassa edelleen erinomaisella tasolla. Sama tilanne vallitsee kaikissa Keusote-alueen kunnissa. (Minimitietosisällön indikaattorit nro 27, 28 ja 29)

Oppilaitoksen fyysiset työolot

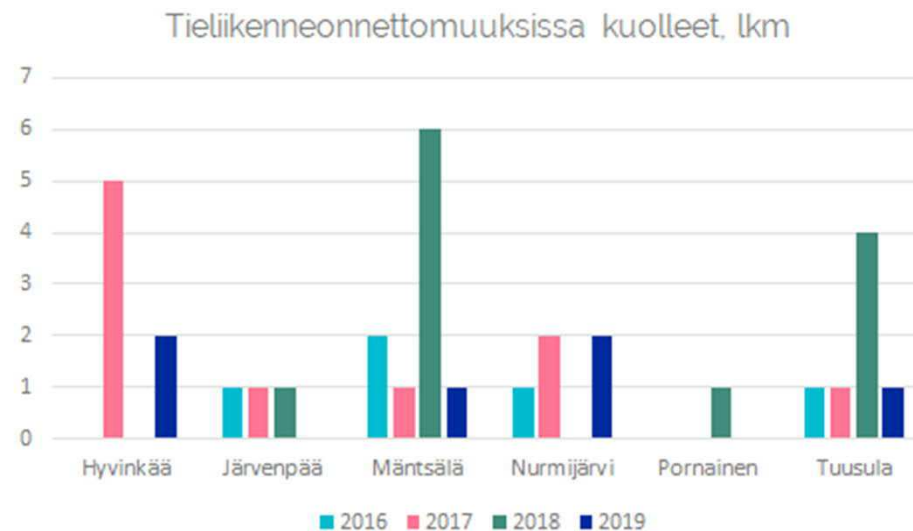
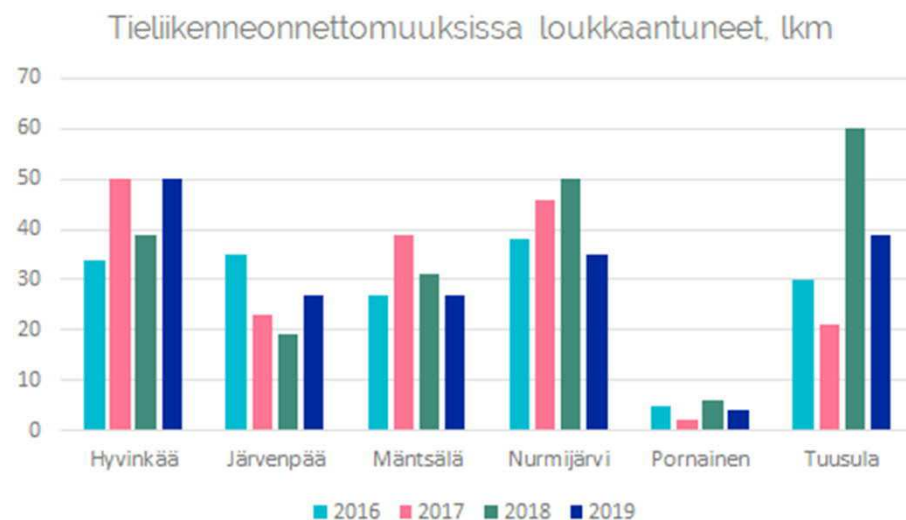
Oppilaitoksen fyysiset työolot häirinneet opiskelua

Oppilaitosten fyysiset työolot ovat häirinneet opiskelua jokaisessa ikäryhmässä. Luvut ovat nousset vuodesta 2017 ja opinnot ovat häiriintyneet fyysisten työolojen vuoksi Tuusulassa selvästi enemmän kuin muualla Uudellamaalla tai koko maassa.

(Minimitietosisällön indikaattori nro 33)

Liikenneturvallisuus

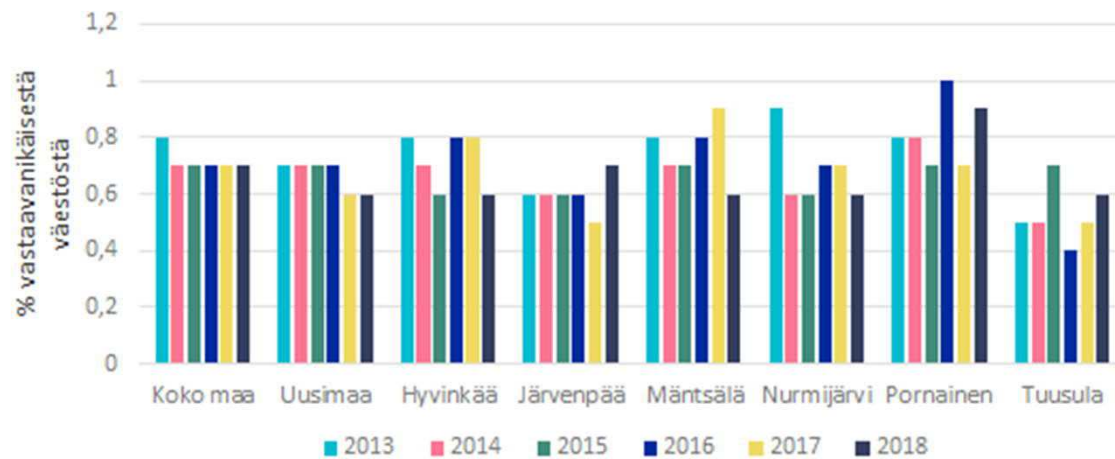

Tieliikenneonnettomuuksissa loukkaantuneiden määrä on vähentynyt vuonna 2019 vuodesta 2018 reilulla 20 henkilöllä.

Tarkasteltaessa tieliikenneonnettomuuksissa kuolleiden lukumäärää, vuoden 2018 piikin jälkeen, se on palannut samalle tasolle kuin vuonna 2017. (Minimitietosisällön indikaattori nro 26)

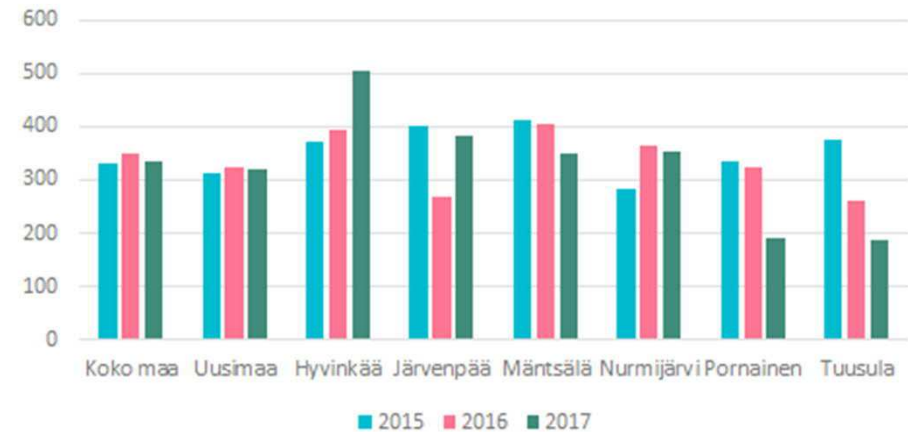
Lonkkamurtumat sekä kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 vuotta täyttäneillä

Lonkkamurtumat 65v. täyttäneillä

© THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi 2005-2019

Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavanikäistä

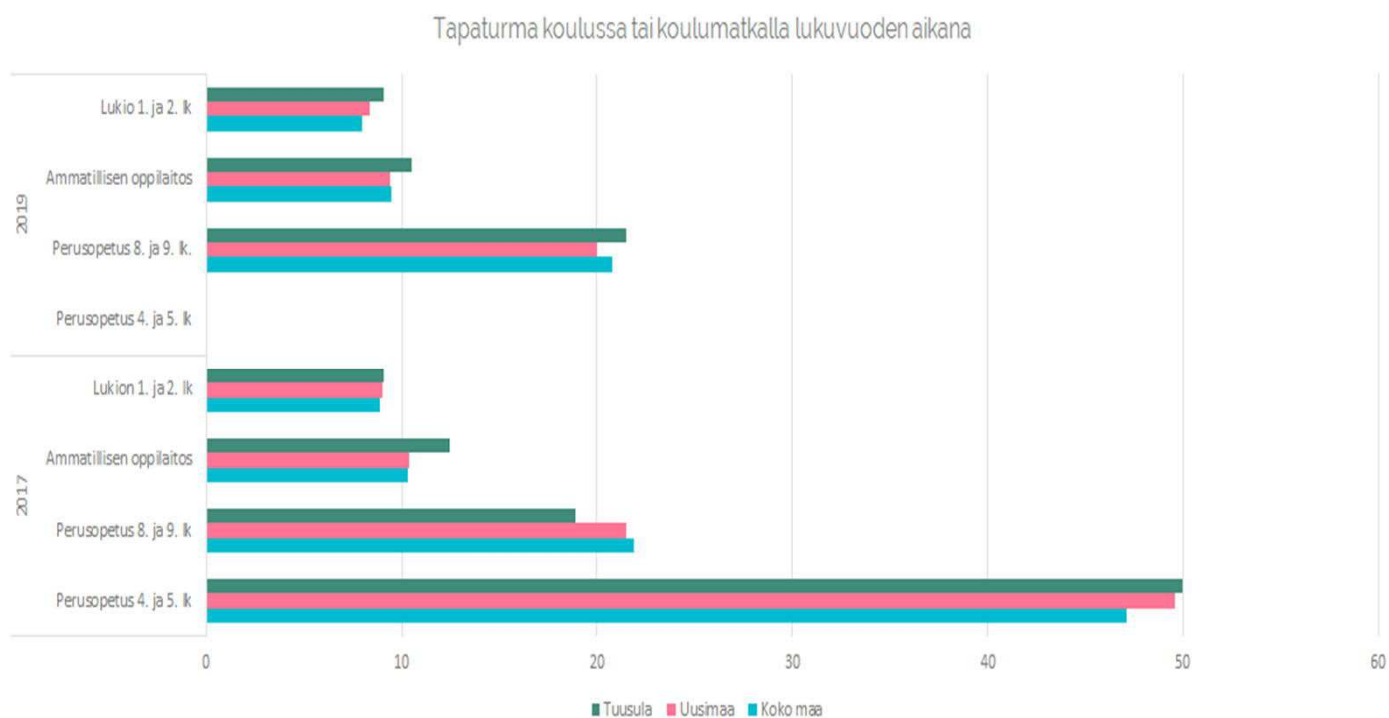
Tuusulalaisilla 65 vuotta täyttäneillä vuonna 2018 lonkkamurtumien määrä on koko Uusimaan tasolla, mutta vähäisempää kuin koko maassa. (Minimitietosisällön indikaattori nro 65)

Tarkasteltaessa kaatumisiin ja putoamisiin liittyviä hoitojaksoja 65 vuotta täyttäneillä, voidaan todeta, että vuonna 2017 hoitojaksojen määrä on ollut selvästi Uusimaan alhaisin sekä koko maan tasoa alhaisempi. (Minimitietosisällön indikaattori nro 64)

TUUSULA

Elämisen taidetta.

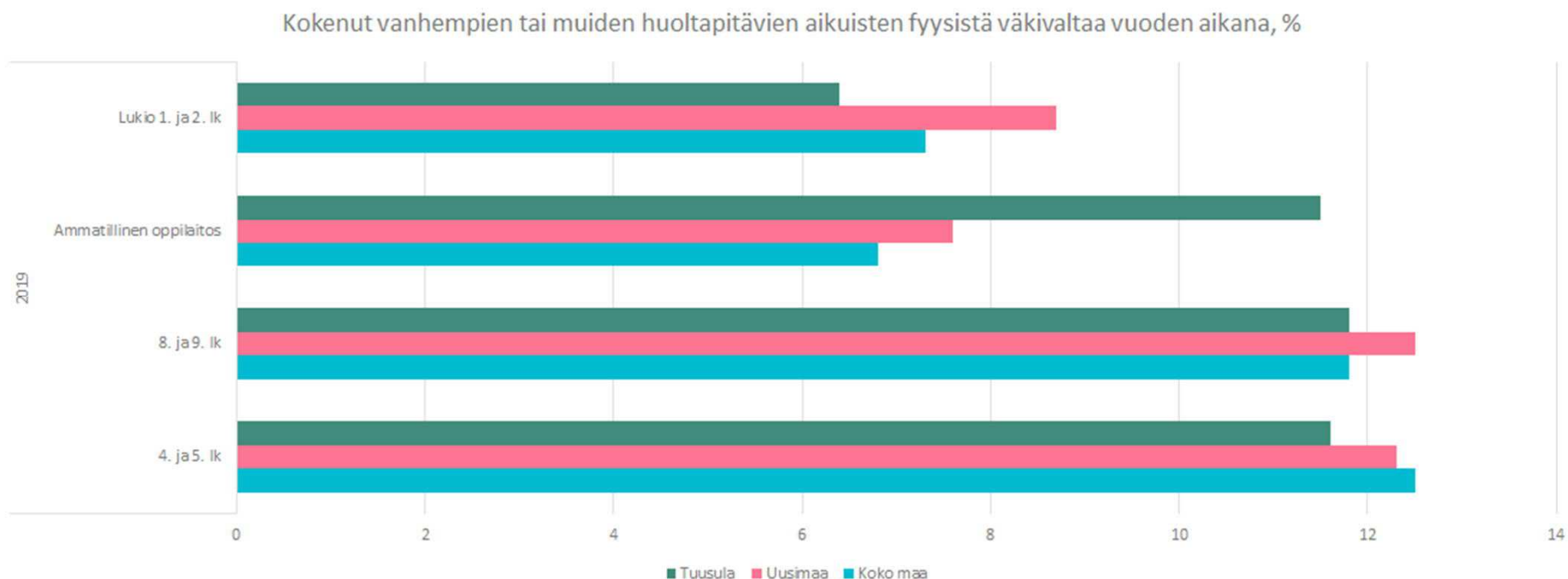
Tapaturma koulussa tai koulumatkalla

Tapaturmien määrä on hieman vähentynyt kaikissa ikäryhmissä verrattuna vuoteen 2017. Perusopetuksen 4. ja 5. luokilta ei ole olemassa indikaattoritietoa vuodelta 2019.

(Minimitietosisällön indikaattori 51)

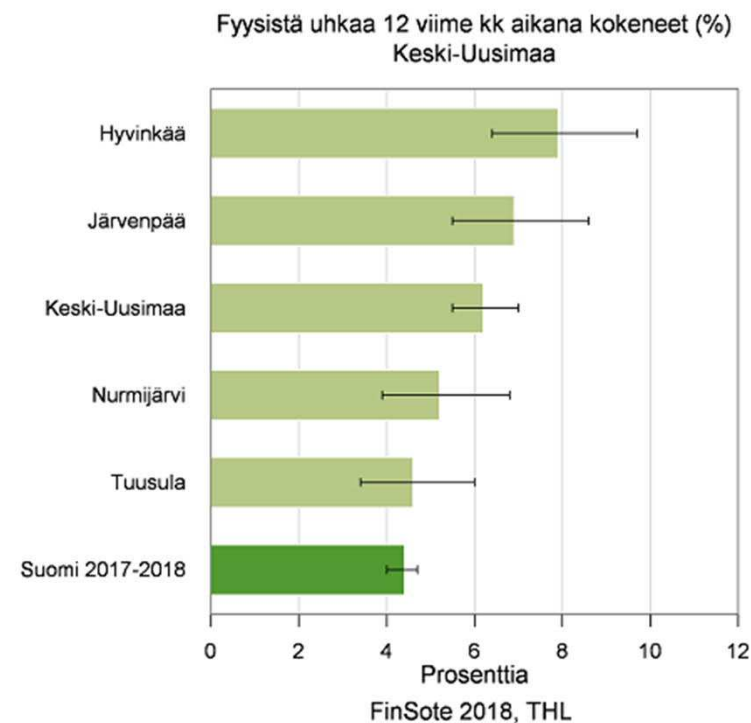
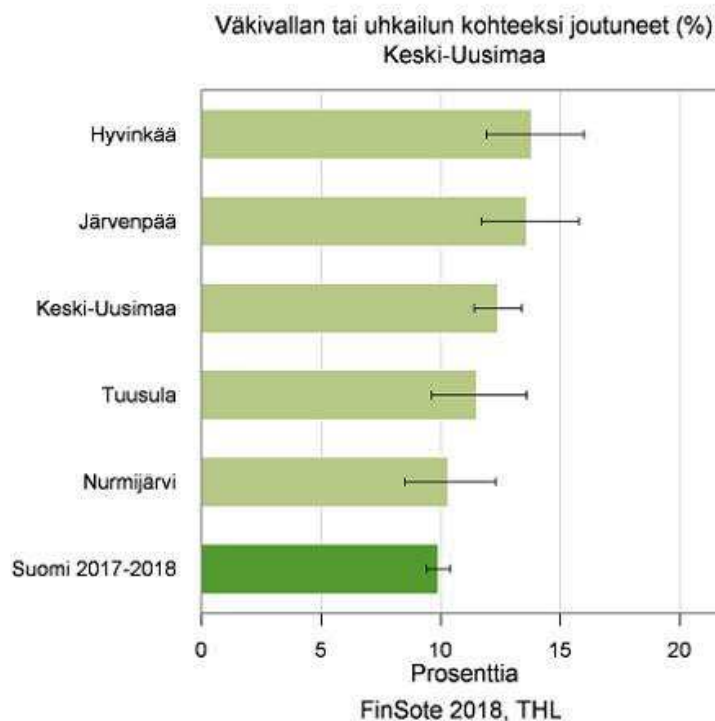
Väkivallan kokeminen lapsilla ja nuorilla

Vanhempien tai muiden huoltapitävien aikuisten fyysistä väkivaltaa viimeisen vuoden aikana on kokenut noin kymmenes 4-5. luokkalainen, 8-9. luokkalainen sekä ammatillisessa oppilaitoksessa opiskeleva. Kaikkien muiden ryhmien, paitsi ammatillisessa oppilaitoksessa opiskelevien kohdalla kokemus fyysisestä väkivallasta on Tuusulassa vähäisempää kuin Uudellamaalla tai koko maassa.

(Minimitietosisällön indikaattori 49)

Väkivalta ja fyysinen uhka aikuisväestössä

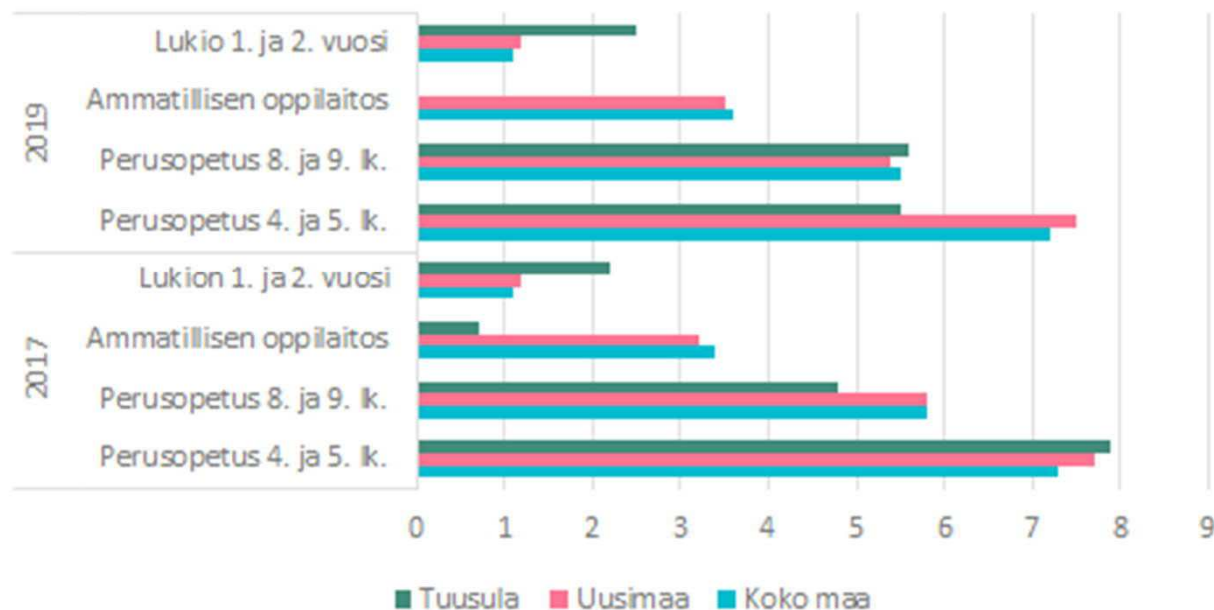

Väkivallan tai uhkailun kohteeksi on joutunut reilu kymmenes tuusulalaisista. Se on Keski-Uudenmaan alueella vähäisintä ja suunnilleen samaa tasoa koko Suomeen verrattuna.

Fyysistä uhkaa on kokenut noin 5% tuusulalaisista. Määrä on selvästi Keski-Uudenmaan keskiarvoa alhaisempi ja samaa tasoa koko Suomen kanssa.

Koulukiusaaminen

Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa

4.-5.-luokkalaisten osalta kiusaamista kokeneiden määrä on alle maan keskiarvon. Lukiolaisten osalta kiusaamista koetaan yli maan keskiarvon ja 8.-9.-luokkalaisten arvot olivat samat kuin koko maan arvot. Ammatillisten oppilaitosten opiskelijoiden tietoja ei ollut saatavilla. Kiusaamiseen on pyritty vaikuttamaan olemalla mukana mm. KiVa -koulu sekä ProKoulu -hankkeissa. Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, 2019 (Minimitietosisällön indikaattori 50)

Poliisin tietoon tulleet Tuusulassa tapahtuneet rikokset vuosina 2017-2019 ja päihdekiinniotot

Ilmoitettu kpl	2017	2018	2019
Omaisuusrikokset	894	974	1133
Henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset	124	94	124
Seksuaalirikokset	17	20	88
Rikokset oikeudenkäyttöä, viranomaista ja yleistä järjestystä vastaan	28	40	118
Rikokset rikoslain 42, 43 tai 44 lukua vastaan	22	26	32
Liikenne rikokset	906	848	799
Muut rikoslakia vastaan tehdyt rikokset	147	173	297
Huumausainerikokset	80	102	89
Rikoslakirikokset	2218	2277	2680

Päihdekiinniotot	2017	2018	2019
yhteensä	134	108	121

Rikoslakirikokset kasvoivat selvästi vuonna 2019 edellisistä vuosista.

Poliisin tietoon tulleiden Tuusulassa tapahtuneiden alaikäisten tekemien rikosten määrä

		2017	2018	2019
Rikoslakirikokset	Alle 15 v.	71	51	63
	15-17 v.	82	64	91
	18-20 v.	141	165	133
	Summa	294	280	287

Poliisin tietoon tulleiden Tuusulassa tapahtuneiden alaikäisten tekemien rikosten määrä on pysynyt lähestulkoon samana vuosina 2017-2019.

TUUSULA

Kulttuuri, sivistys ja oppiminen

Kulttuuri, sivistys ja oppiminen - yhteenveto

Oppiminen ja koulutus ovat paras turva syrjään jäämistä vastaan. Tuusulassa sivistys, oppiminen ja kulttuuri luovat pohjan elinikäiselle oppimiselle ja kehittyemiselle sekä hyvälle elämälle. Kouluterveyskyselyn (2019) tulokset osoittavat, että hyvinvointi ja yhteisöllisyys on tärkeää. Yhteisöllisen toimintakulttuurin vahvistaminen lisää hyvinvointia. Yhteisellä toiminnalla vähennetään kaiken ikäisten syrjäytymistä, kiusaamista ja yksinäisyyden kokemuksia. Lasten ja nuorten eriarvoistumista vähentävät erityisesti laadukas opetus ja varhaiskasvatus.

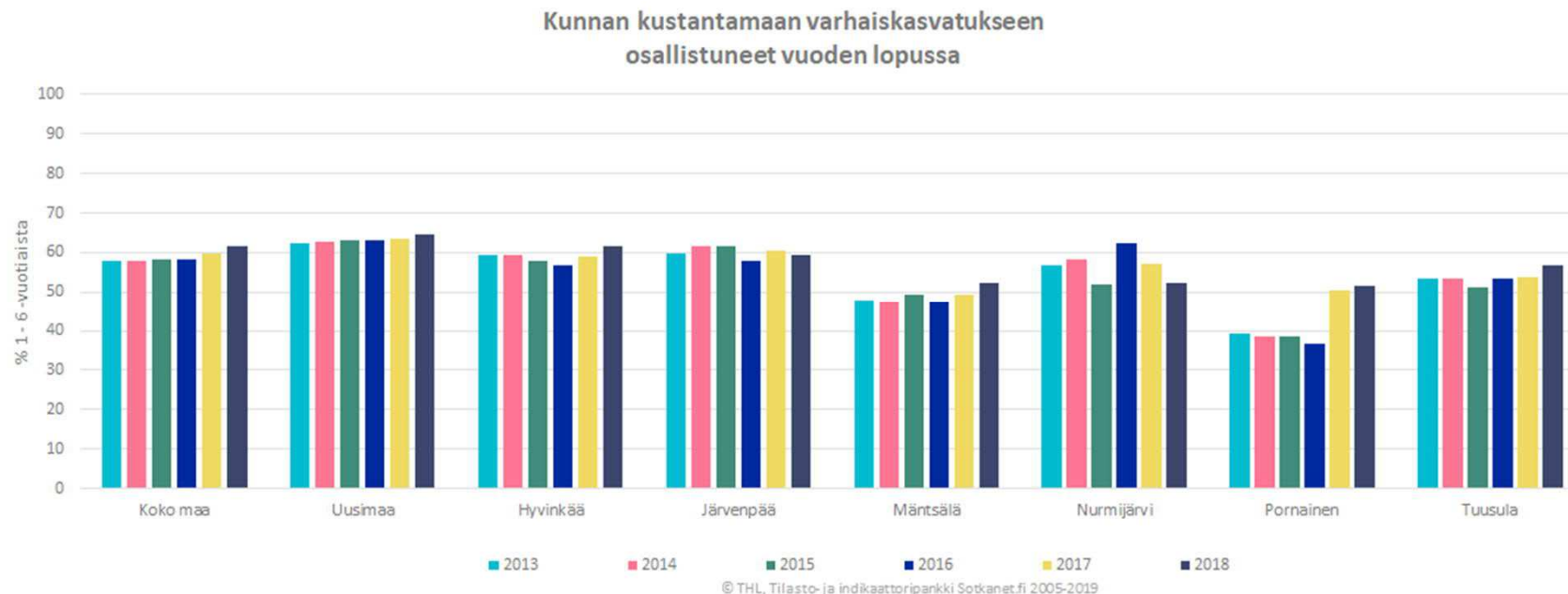
Keski-Uudenmaan kunnista Tuusulan 1-6-vuotiaiden osallistuminen kunnan tuottamaan varhaiskasvatukseen on keskimääräistä, Tilanne on pysynyt melko samana vuodesta 2013.

Alueelliset, sosioekonomiset ja sukupuolten väliset erot sekä koulutuksen periytyvyys näkyvät oppimisessa ja kouluttautumisessa entistä vahvemmin.

Valtaosalla lapsista ja nuorista menee hyvin, mutta arviolta 10–15 prosenttia lapsista ja nuorista voi huonommin. Kouluterveyskyselyssä (2019) viihtyvyyteen, osallisuuteen ja opettajien toimintaan liittyvät asiat ovat parantuneet yläkouluissamme. Koulukiusaaminen on alakouluissa laskussa. Yksi suurimpia ilonaiheista on, että vanhempien ja nuorten välinen keskusteluyhteys on hyvää. Perheen taloudellista tilannetta pitää huonona tai kohtalaisena vain 20 % yläkouluikäisistä, mikä on valtakunnallista keskiarvoa 25 % selvästi pienempi. Huolta herättää sekä ala- että yläkouluissa yhteisöön kuulumisen kokemuksen lasku. Oppimistaitojen ja oppimisen osalta alakoululaisista merkittävä osa kokee, että koulutehtävät eivät innosta ja yläkoululaisista iso osa kokevat oppimisentaidoissa vaikeuksia.

Kulttuurin palvelualue tuottaa saavutettavia ja osallistavia tapahtumia, kokemuksia ja elämyksiä kaiken ikäisille tuusulalaisille. Kulttuurista hyvinvointia tukee kirjasto-, kulttuuri- ja museopalveluiden tuottama toiminta eri puolilla Tuusulaa. **Tuusulalaiset ovatkin ahkeria kirjaston ja museoiden käyttäjiä.** Tuusulassa on kuusi ammatillisesti hoidettua museota ja kulttuurikasvatussuunnitelma takaa kaikille tuusulalaisille lapsille ja nuorille tasa-arvoisen mahdollisuuden kokea paikallista kulttuuria ja vieraila myös museoissa. **Museoiden kävijämäärät ovat nousseet edellisestä vuodesta,** mikä johtunee pääosin lähimatkoilun kasvusta, museoiden yleisestä kiinnostavuudesta sekä Museokortista. Lisäksi Halosenniemessä ollut kesänäyttely kiinnosti yleisöä.

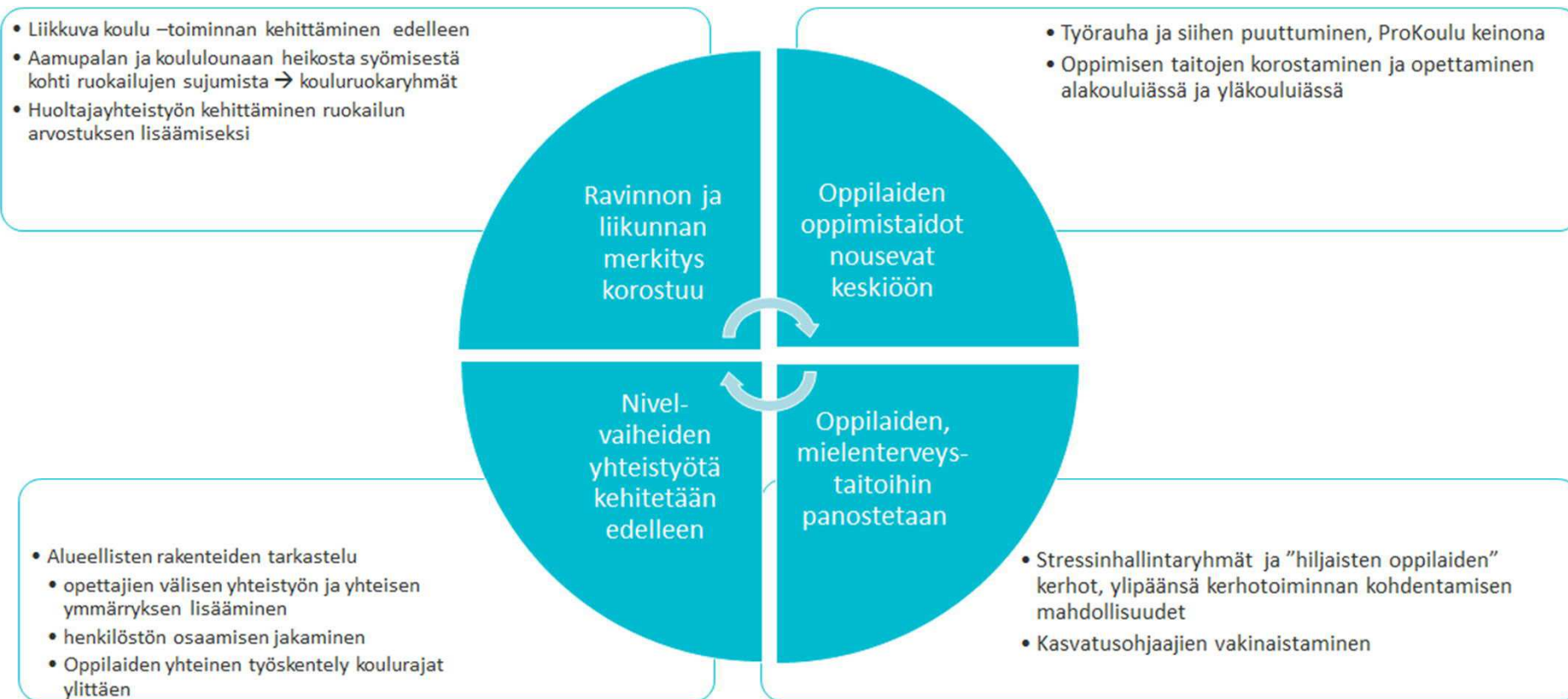
Varhaiskasvatukseen osallistumisaste

Tuusulan kunnan varhaiskasvatukseen osallistuneiden lasten lukumäärä on sekä valtakunnallista tasoa, että Uusimaan tasoa alhaisempi osallistumisprosentti. Keski-Uudenmaan kunnista Tuusulan 1-6-vuotiaiden osallistuminen kunnan tuottamaan varhaiskasvatukseen on keskimääräistä, Tilanne on pysynyt melko samana vuodet 2013-2018. Kunnan oman tilastoinnin mukaan varhaiskasvatuksen palvelut muodostuvat kunnallisesta, ostopalvelusta ja yksityisestä varhaiskasvatuksesta sekä kotihoidontuesta.

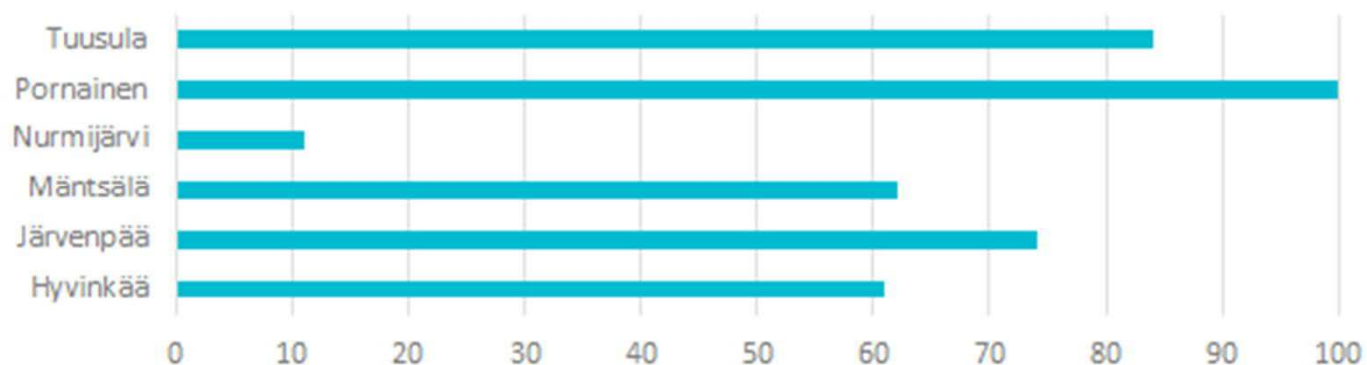
(Minimitietosisällön indikaattori nro 18)

Kouluterveyskyselyn tulosten käsittely: Hyvinvointi ja yhteisöllisyys tärkeinä

Kouluruokailusuosituk sen noudattaminen

Koululounaan ja välipalojen järjestäminen Keusote-kuntien kouluissa

Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä (%).

© THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi 2005-2019

Reilussa 80% Tuusulan peruskouluissa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan suositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä. Luku on Pornaisten jälkeen Keski-Uusimaan korkein.

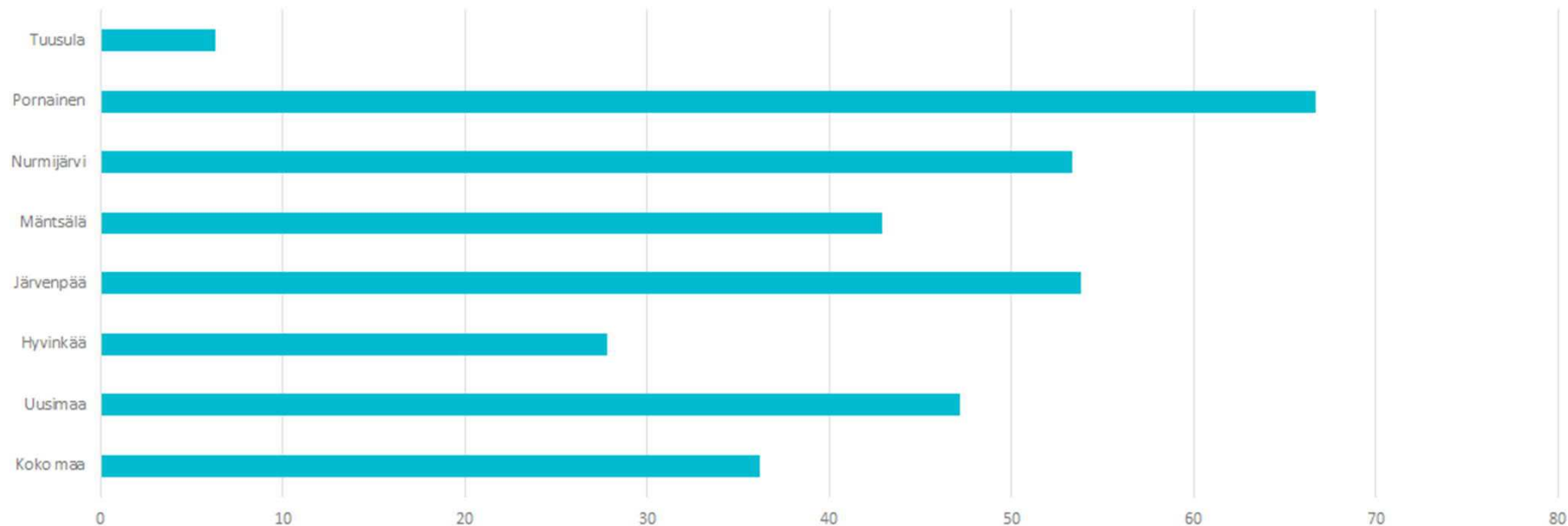
(Minimitietosisällön indikaattori 14)

TUUSULA

Elämisen taidetta.

Ehkäisevää päihdetyötä yhteisesti kirjattujen käytäntöjen mukaisesti toteuttavat peruskoulut

Ehkäisevää päihdetyötä yhteisesti kirjattujen käytäntöjen mukaisesti toteuttavat peruskoulut, % peruskouluista
2017

Tuusulassa ehkäisevää päihdetyötä yhteisesti kirjattujen käytäntöjen mukaisesti toteuttaa vajaa kymmenes peruskouluista vuonna 2017. Määrä on selvästi Keski-Uusimaan heikoin. (Minimitietosisällön indikaattori nro 16)

TUUSULA

Elämisen taidetta.

Laajaan terveystarkastukseen sisältyvä opettajan kirjallinen arvio oppilaan selviytymisestä ja hyvinvoinnista koulussa

Lähde: THL, Teaviisari

Laajaan terveystarkastukseen sisältyy opettajan kirjallinen arvio oppilaan selviytymisestä ja hyvinvoinnista. Indikaattoritieto on kuitenkin kolmen vuoden takainen, eikä vertailutietoja 2019 tilanteeseen ole käytettävissä.

(Minimitietosisällön indikaattori 17)

TUUSULA

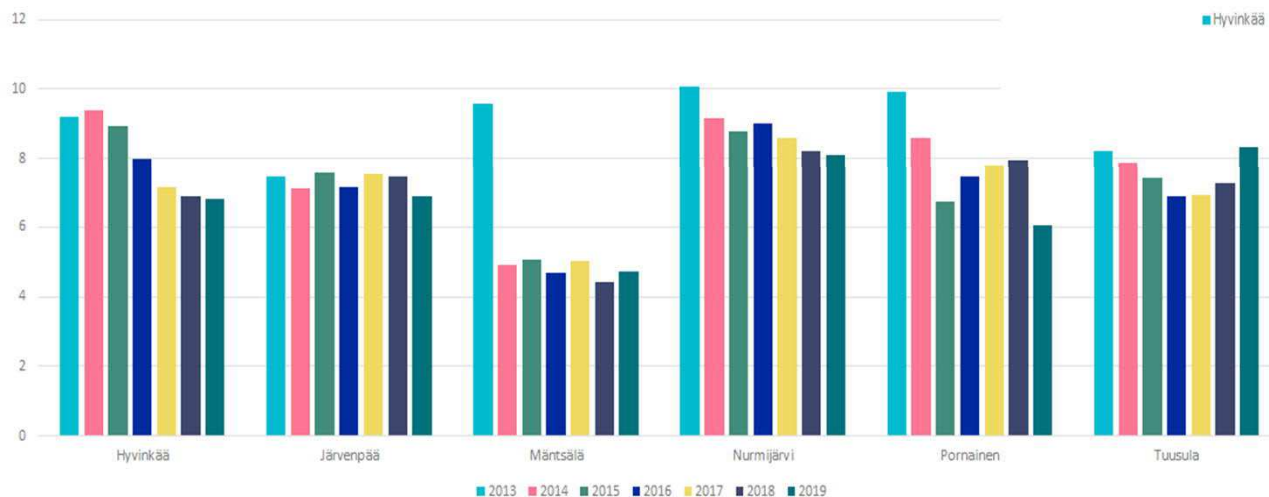
Elämisen taidetta.

Kirjastokäynnit ja tapahtumiin osallistujat

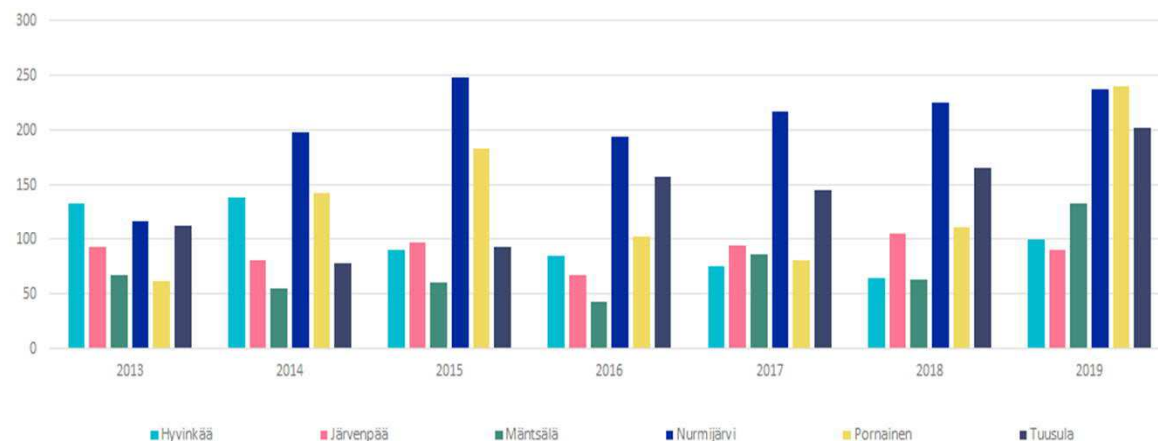
Tuusulalaiset ovat ahkeria kirjaston käyttäjiä. Laskua on ollut jonkin verran johtuen kirjastomäärärahojen leikkauksesta. Naapurikuntiin verrattuna Tuusulassa on vähemmän henkilökuntaa ja hankintamäärärahat ovat niukemmat kuin naapurikunnissa.

Naapurikunnan kirjastot ovat hyvin tavoitettavissa ja Kirkes-kirjastoverkko palvelee myös tuusulalaisia kirjaston käyttäjiä. (Minimitietosisällön indikaattori 22)

Kirjastokäynnit asukasta kohden

Kirjaston tapahtumiin osallistuneiden määrä / 1000 asukasta

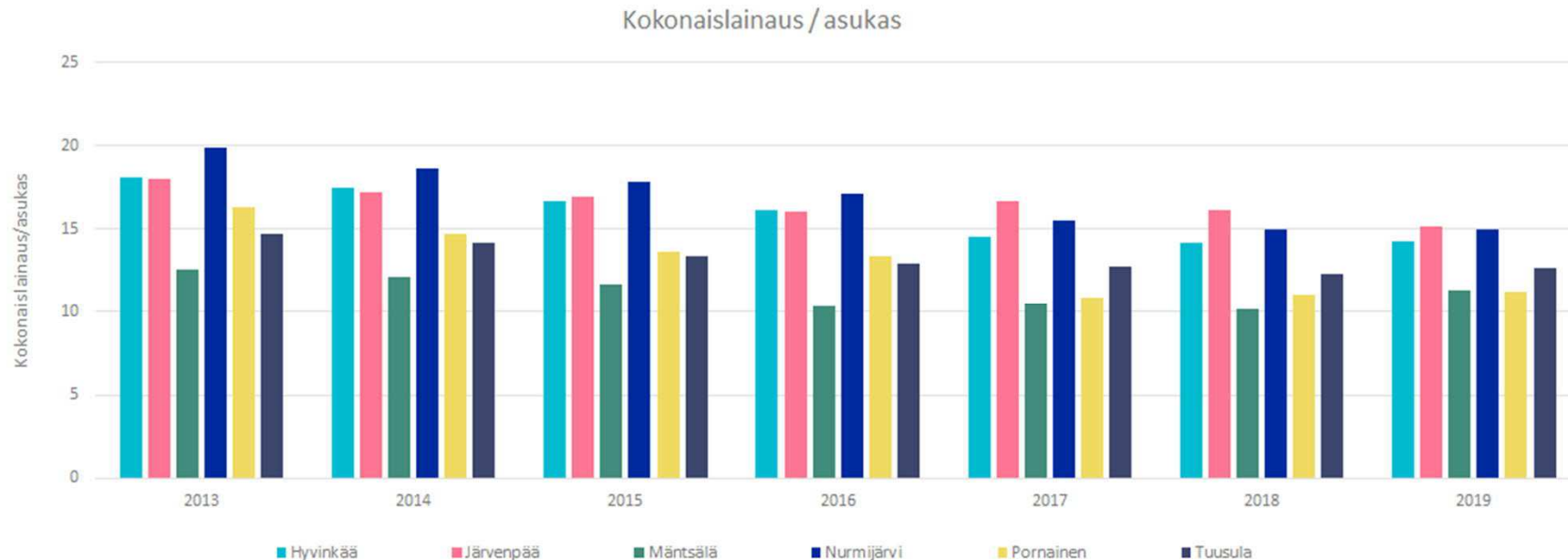
Sivistystehtävän lisäksi kirjastoista on tullut kohtaamispaikkoja, jotka tukevat ihmisten kiinnittymistä yhteiskuntaan ja paikallisiin yhteisöihin

(Minimitietosisällön indikaattori nro 24)

TUUSULA

Elämisen taidetta.

Kokonaislainaus kirjastoissa

Lähde: Kirjastot.fi

Kirjaston merkitys lukutaidon edistäjänä ja lukuinnon herättäjänä on tunnistettu ja kulttuuriharrastusten merkitys ihmisen terveydelle ja hyvinvoinnille on nostettu entistä näkyvämmiin esille.

Kirjastot tekevät laajaa yhteistyötä kulttuuri- ja nuorisopalveluiden sekä kuntalaistoimijoiden kanssa.

(Minimitietosisällön indikaattori 23)

Museoiden kävijämäärät Tuusulassa

Kulttuurin palvelualue tuottaa saavutettavia ja osallistavia tapahtumia, kokemuksia ja elämyksiä kaiken ikäisille tuusulalaisille. Kulttuurista hyvinvointia tukee kirjasto-, kulttuuri- ja museopalveluiden tuottama toiminta eri puolilla Tuusulaa.

Tuusulassa on kuusi ammatillisesti hoidettua museota. Kulttuurikasvatussuunnitelma takaa kaikille tuusulalaisille lapsille ja nuorille tasa-arvoisen mahdollisuuden kokea paikallista kulttuuria ja vierailla myös museoissa.

Vuoden 2019 kasvu museoiden kävijämäärissä johtunee pääosin lähimatkailun kasvusta, museoiden yleisestä kiinnostavuudesta ja Museokortista. Lisäksi erityisesti Halosenniemessä oli kiinnostava kesänäyttely.

Vuosi	Kävijämäärä/ vuosi
2019	58 789
2018	49 755
2017	53 117